

Tunne kohderyhmä

Tutkimus siitä, millainen hyvän hevoslehden pitäisi olla

Henni Laitinen

Opinnäytetyö

Henni Laitinen

2.4.2012

Tekijä tai tekijät Henni Laitinen	Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2009
Raportin nimi Tunne kohderyhmä - Tutkimus siitä, millainen hyvän hevoslehden pitäisi olla	Sivu- ja liitesivumäärä 44 + 19
Opettajat tai ohjaajat Kaarina Järventaus	
<p>Tämä opinnäytetyö tutkii sitä, millaista hevoslehteä Tunne Hevonen -lehden kohderyhmä haluaisi lukea. Työn toimeksiantaja on Tunne Hevonen -lehti ja työn tarkoituksena on saada kohderyhmän mieltymysten perusteella osviittaa siitä, miksi lehteä lukee vain pieni osa sen kohderyhmään kuuluvista.</p> <p>Työtä varten on tehty laadullista tutkimusta ja tutkimusmetodinä on käytetty ryhmähaastattelua. Ryhmiin on valittu yhteensä kahdeksan henkilöä, jotka ikänsä ja kiinnostuksenkohteidensa puolesta kuuluvat lehden kohderyhmään, mutta eivät lue sitä. Haastattelujen avulla selvitetään, mitä henkilöt haluaisivat hevoslehdestä lukea ja mitä mieltä he Tunne Hevonen -lehdestä ovat.</p> <p>Tunne Hevonen -lehti mainostaa olevansa lehti tiedostavalle hevosihmiselle, mikä viittaa jonkinlaiseen asenteellisuuteen. Tutkimustulosten perusteella lehti ei kuitenkaan erotu tarpeeksi muista suomalaisista hevoslehdistä ja sen pitäisi tuoda enemmän esiin omia arvojaan. Tutkimukseen osallistuneet kaipaavat lehden myös esimerkiksi enemmän konkreettisia neuvoja ja monipuolisempia palstoja.</p> <p>Johtopäätösten mukaan lehden pitäisi vielä selventää omaa linjaansa ja panostaa uudelleenlaisiin juttutyyppeihin, jotta se erottuisi muista vastaavista lehdistä. Myös juttujen toteutusta pitäisi parantaa.</p> <p>Tutkimus on aloitettu lokakuussa 2011 ja työ on saatu päätökseen huhtikuun alussa 2012.</p>	
Asiasanat Lukemistutkimus, harrastelehdet, editointi	

Journalism

<p>Authors</p> <p>Henni Laitinen</p>	<p>Group or year of entry</p> <p>2009</p>
<p>The title of thesis</p> <p>Know the Audience - the Research of What Should a Good Horse Magazine Be Like</p>	<p>Number of pages and appendices</p> <p>44 + 19</p>
<p>Supervisor(s)</p> <p>Kaarina Järventaus</p>	
<p>This thesis examines what kind of a horse magazine would those people, who belong to the target group of the magazine Tunne Hevonen, like to read. The magazine Tunne Hevonen is the employer of this research. The meaning of this research is to learn why the magazine hasn't more readers.</p> <p>The research is carried out with qualitative methods. The research method is group interview. There are eight interviewees in the groups altogether and they all belong to the magazine's target group doesn't read it. The interviews help to clarify what kind of horse magazine would interviewees want to read and what do they think about the Tunne Hevonen magazine.</p> <p>The Tunne Hevonen magazine advertises itself as a magazine for 'recognitive horse people', which refers to that there is some bias in the magazine. Anyway, according to the research's results the magazine doesn't differ enough from other Finnish horse magazines. It should make it's points more clear. The interviewees want also more concrete tips and more versatile plots.</p> <p>According to the conclusions, the magazine should set it's policy up and invest in new article types. The execution of the stories could be better also.</p> <p>The research started in October 2011 and finished in April 2012.</p>	
<p>Key words</p> <p>The research of reading, hobby magazine, editing</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen aihe ja tavoitteet	2
1.2	Toimeksiantajan esittely	2
1.3	Kilpailijoiden esittely	3
1.3.1	Hippos	4
1.3.2	Hevoset ja ratsastus	4
1.3.3	Hevosmaailma	4
2	Tutkimuksen lähtökohdat	6
2.1	Keskeiset käsitteet	6
2.1.1	Hevosharrastaja	6
2.1.2	Harrastelehti	6
2.1.3	Hevoslehti	7
2.1.4	Kohderyhmä	7
2.1.5	Konsepti	7
2.2	Kohderyhmän kartoittaminen	8
2.3	Millainen on hyvä lehti?	9
3	Tutkimuksen toteutus ja tutkimusmenetelmät	11
3.1	Aineiston hankinta: Ryhmähaastattelu	11
3.1.1	Haastateltavat	12
3.2	Kysymysten laatiminen	14
3.3	Haastattelutilanteet	15
4	Tutkimustulokset	17
4.1	Yleiset lukumielitykset	17
4.2	Lehden rakenne	19
4.3	Lehden juttutyypit ja palstat	20
4.4	Lehden sisältö	21

4.4.1	Haastateltavien arvio käsitellyistä jutuista.....	22
4.4.2	Lehden linja	24
5	Johtopäätökset.....	27
5.1	Muutosehdotuksia	27
5.1.1	Lehden linjan selventäminen.....	27
5.1.2	Uusia juttutyyppejä ja palstoja.....	31
5.1.3	Mainosten erottaminen toimituksellisesta sisällöstä.....	33
5.1.4	Hyvä lehtijuttu.....	34
5.2	Säilytettävää	36
6	Pohdintaa	37
6.1	Aineiston validiteetin arvioiminen.....	37
6.2	Oma oppimiseni	39
6.3	Tutkimuksen jälkeen	39
	Lähteet.....	41
	Liitteet.....	45
	Liite 1. Haastattelukysymykset.....	45
	Liite 2. Tunne Hevonen -lehden kansi nro. 5/2011	48
	Liite 3. Bruno Barata	49
	Liite 4. Ratsastaja varustetaivaassa.....	55
	Liite 5. 7 askelta onnistuneeseen lastaamiseen (TH 4/2010).....	59

1 Johdanto

Suomessa on yhteensä yli 6000 aikakauslehteä, josta 61 prosenttia on yleisaikakauslehtiä. Yleisaikakauslehtien joukkoon luettavien harrastelehtien yhteenlaskettu levikki puolestaan vuonna 2010 oli 705 075 kappaletta. (Aikakausmedia 2011). Ratsastuksen harrastajia Suomessa taas on yli 140 000 (Suomen Ratsastajainliitto 2010). Kaikista Suomen harrastelehdistä hevoslehtiä on laskentatavasta riippuen noin 4–7 kappaletta. Äkkiseltään luvuista voisi päätellä, että hevoslehdille voisi olla kysyntää enemmänkin, mutta jostain syystä näin ei ainakaan tähän asti ole ollut.

Suomalaisista hevoslehdistä kolmella on melko pitkä historia ja ne ovat saaneet vakiinutettua lukijakuntansa sekä pystyneet säilyttämään suosionsa vuodesta toiseen. Konkareiden lisäksi markkinoille on tullut aika ajoin uusia hevoslehtikokelaita, jotka eivät kuitenkaan ole jaksaneet sinnitellä yleensä muutamaa vuotta kauempaa.

Onneaan on yrittänyt esimerkiksi poneihin keskittynyt MiniMaaailma-lehti. Lehden elinkaaresta ei juuri löydy tietoa, eivätkä esimerkiksi sen nettisivut aukea enää. Lehden keskustelufoorumin mukaan MiniMaaailma olisi ollut toiminnassa keväästä 2009 alkaen. Lopetusajasta ei ole tarkkaa tietoa, mutta keskustelufoorumin viimeiset viestit on lähetetty huhtikuussa 2010, joten todennäköisesti lehti ehti olla toiminnassa vain vuoden verran. Lehteä on julkaissut minihevosten myyntiin, jalostukseen ja maahantuontiin keskittynyt yritys Northern Sky Miniatyres (Northern Sky Miniatyres 2010).

Toinen markkinoilta kadonnut esimerkki on ProHevonen-lehti. Sen viimeisin numero on Lehtipisteen mukaan ilmestynyt maaliskuussa 2011 (Lehtipiste). Lehdeltä löytyy merkillisesti kaksi eri kustantajaa, Pronto Media ja Eafons Magazine. Pronto Median sivuilla kaikki näyttää päällisin puolin olevan kunnossa ja niiden mukaan lehteä voisi vielä tilata (Pronto Media). Toinen kustantaja puolestaan ilmoittaa, että sen kustantamat lehdet ovat myöhässä ilmestymisaikataulusta ”tilaajarekisteri- ja laskutusjärjestelmään kohdistuneen teon” vuoksi. Tapauksen kerrotaan olevan poliisin ja syyttäjävirston tutkinnassa. (Eafons Magazines 2009).

Ilmiö vain hetken aikaa toiminnassa olevista hevoslehdistä yli 140 000 ratsastusharrastajan maassa on mielestäni mielenkiintoinen. Halusin aiheesta lisätietoa ja otin yhteyttä Suomen tuoreimpaan hevoslehtitulokkaaseen.

1.1 Tutkimuksen aihe ja tavoitteet

Teen opinnäytetyöni Tunne Hevonen -lehdelle, joka on pieni naispuolisille hevosharrastajille suunnattu harrastelehti. Vaikka Suomessa on yli 140 000 ratsastajaa, lehden levikki on tällä hetkellä vain noin kaksi tuhatta. Tutkimukseni tavoitteena on selvittää, mitä mieltä hevosharrastajat Tunne Hevonen -lehdestä ovat ja mitä he hevoslehdeltä ylipäänsä toivovat.

Tutkimuskysymykseni on ”millaista hevoslehteä Tunne Hevonen -lehden kohderyhmä haluaa lukea?” Tutkin asiaa niiden näkökulmasta, jotka kuuluvat lehden kohderyhmään mutta eivät kuitenkaan lue sitä. Tarkoitukseni on selvittää, mitä he haluaisivat hevoslehdessä lukea. Tavoitteenani on osittain myös selvittää, mistä syistä lehteä ei lueta ja olisiko lehden mahdollista tehdä joitain kohderyhmää miellyttäviä muutoksia.

1.2 Toimeksiantajan esittely

Tunne Hevonen on pieni, vuonna 2009 perustettu hevosharrastajille suunnattu lehti. Lehden perusti päätoimittaja Minna Lindström yhdessä toimittajaystävänsä Kati Munkin kanssa.

Idea uuteen lehteen syntyi tyytymättömyydestä suomalaisen hevoslehtitarjontaan. Lindström kaipasi hevoslehdeltä muutakin kuin ratsastajamuotia tai kilpailutuloksia. Tunne Hevonen käsittelee paljon muun muassa hevosten koulutusta ja hyvinvointia. (Lindström, M. 20.10.2011). Lindström kertoo sitoutuneensa lehden tekoon tällä hetkellä tiukasti ja tekevänsä sitä kokopäiväisesti.

Lindström tekeekin suurimman osan lehden vaatimasta työstä lähinnä yksin. Juttujen kirjoittamisen, kuvaamisen ja editoimisen lisäksi hän myös muun muassa laskuttaa ja postittaa tilaukset. Lehteä avustaa satunnaisesti noin kuusi muuta toimittajaa. Lisäksi

lehdellä on ulkopuolinen taittaja. Entinen toimitussihteeri Kati Munkki ei ole enää mukana lehden teossa.

Lindströmillä itsellään ei ollut aiempaa toimittajakokemusta ennen oman lehden perustamista. Hän opetteli kaiken työn sekä siitä saadun kokemuksen kautta. Hän pyrkii kehittämään lehteään koko ajan ammattimaisempaan suuntaan esimerkiksi toimittajatut-
tavilta saatujen palautteiden avulla.

Lindström on tehnyt lehteä tähän asti lähinnä harrastusmielessä, suurta voittoa tavoit-
telematta. Nyt hän kuitenkin haaveilee lehden levikin laajenemisesta ja suuremmista
mainostuloista. Vuoden 2010 tilikautena lehti teki jo hiukan voittoa, mutta yksin leh-
destä saatavilla tuotoilla ei elä. Lindström suunnittelee laajentavansa lehden toimintaa
myös internetissä. Lindström on etsinyt uusia yhteistyökumppaneita ja mainostajia,
mutta uusia lukijoita tuntuu olevan vaikea tavoittaa. (Lindström, M. 20.10.2011).

Tunne Hevonen ilmestyy kuusi kertaa vuodessa ja tällä hetkellä sen levikki on noin
2000. Levikistä puolet muodostuu tilauksista ja puolet irtonumeromyynnissä (Lind-
ström, M. 20.10.2011). Lehteä kustantaa Brännland.

Lehdessä käsitellään suurimmaksi osaksi hevosen hyvinvointia ja hoitoa. Siinä on myös
runsaasti henkilöjuttuja, matkakertomuksia, erilaisia ilmiöjuttuja ja ratsastajan hyvin-
voinnista kertovia juttuja. Päätoimittajan mukaan (Lindström, M 20.10.2011) yksi suosi-
tuimmista juttusarjoista on ollut Hevoskuiskaajan duunissa -sarja, jossa hevosten kou-
luttaja kertoo kokemuksistaan erilaisten, hankalasti käyttäytyvien hevosten kanssa.

1.3 Kilpailijoiden esittely

Luen Tunne Hevonen -lehden kilpailijoiksi muut hevos- ja erityisesti ratsastusharrasta-
jille suunnatut suomalaiset lehdet. En ota mukaan Hevosurheilu-lehteä, joka keskittyy
lähinnä raviurheiluun, jota Tunne Hevonen -lehdessä ei käsitellä ollenkaan.

Kilpailijoiksi en lue myöskään lapsille ja varhaisnuorille suunnattuja Hevoshullua ja Vil-
livarsaa, sillä kohderyhmä on erilainen.

Kohderyhmän ja aihepiirin puolesta Tunne Hevonen -lehden suomalaisia kilpailijoita ovat Hippos, Hevoset ja ratsastus sekä Hevosmaailma.

Lindström itse kuitenkin huomauttaa, ettei miellä muita hevoslehtiä kilpailijoikseen. Hän määrittelee Tunne Hevosen eräänlaiseksi hevosihmisten lifestyle-lehdeksi, jossa käsitellyt aiheet eroavat huomattavasti muista hevoslehdistä. Tunne Hevonen ei kerro kilpailuista tai kilparatsastajista eikä esittele ratsastustarvikkeita, vaan paneutuu hevosen psykologiaan ja niin kutsuttuihin hyviin hevosmiestaitoihin. (Lindström, M 20.10.2011).

1.3.1 Hippos

Hippos on Suomen vanhin hevoslehti. Se on perustettu vuonna 1948. Sen levikki on noin 33 470 kappaletta (Suomen Ratsastajainliitto 2009). Lehti on Suomen Ratsastajainliiton jäsenlehti. Tämä selittää osaltaan suurta levikkiä, sillä lehti tulee kotiin kaikille Ratsastajainliittoon kuuluvien seurojen jäsenille. Lehti ilmestyy kahdeksan kertaa vuodessa ja sen kustantaja on Susamuru Oy.

Lehden mediakortin mukaan Hippos raportoii ratsastuksen tapahtumista, kertoo ratsastajista sekä hevosen hoidosta ja hyvinvoinnista. Lehden lukijoista valtaosa on mediakortin mukaan naisia. (Hippos).

1.3.2 Hevoset ja ratsastus

Hevoset ja ratsastus on vuodesta 1997 asti ilmestynyt ratsastusharrastukseen keskittyvä lehti. Se ilmestyy kahdeksan kertaa vuodessa ja on nettisivujensa mukaan hevosista ja ratsastuksesta kiinnostuneen erikoislehti. Lehden mediakortin mukaan 75 prosenttia lukijoista on aikuisia. (Hevoset ja ratsastus). Lehden kustantaja on RideMedia Oy.

Hevoset ja ratsastus -lehden levikki on kustantajan mukaan keskimäärin 11 000 kappaletta ja painosmäärä yhteensä noin 12 500–14 000 (Sinisilta, O. 22.2.2012).

1.3.3 Hevosmaailma

Hevosmaailma on pääasiassa hevosten omistajille ja kasvattajille suunnattu lehti. Hevosmaailmassa käsitellään ratsastuksen lisäksi myös raviurheilua toisin kuin muissa kil-

pailijoissa. Lehden levikki on 27 000 kappaletta ja se ilmestyy kuudesti vuodessa. Lehden kustantaja on Karprint Oy. (Hevosmaailma).

2 Tutkimuksen lähtökohdat

Tutkimukseni perustan muodostavat keskeiset käsitteet ja lähdeaineisto, jossa tutkitaan lehden tekemisen, hyvän lehden sekä hyvän lehtijutun ominaisuuksia. Tässä kohden lienee myös tärkeää selventää hiukan Tunne Hevonen -lehden kohderyhmää.

2.1 Keskeiset käsitteet

Ennen syvempää pureutumista tutkimukseeni ja sen aiheeseen on olennaista avata muutamia työhöni keskeisesti liittyviä käsitteitä ja niiden merkitystä juuri tässä tutkimuksessa.

2.1.1 Hevosharrastaja

Vaikka sana käsittää kaikki, joiden harrastus liittyy jollain lailla hevosiin, olen tässä tutkimuksessa rajannut sen koskemaan vain lehden kohderyhmään kuuluvia. Tunne Hevonen -lehden kohderyhmään kuuluvat 25–55-vuotiaat ratsastusta harrastavat tai muuten hevosten kanssa toimivat naiset, joten sama määritelmä pätee tutkimuksessani hevosharrastajan kohdalla.

En rajaa hevosharrastajia kuitenkaan tiukasti lajin mukaan. Vaikka Tunne Hevonen -lehden lajikohtaisissa jutuissa keskitytään lähinnä ratsastukseen ja sen eri muotoihin, myös raviharrastaja voi saada paljon irti lehdestä esimerkiksi hevosen psykologiaa ja hyvinvointia käsittelevistä osioista.

2.1.2 Harrastelehti

Eri aikakauslehdet voidaan jakaa useisiin eri kategorioihin erilaisilla määritelmillä. Tutkimukseni noudattaa Lasse Rantasen luokittelua, jossa Tunne Hevonen sijoittuisi yleis-aikakauslehtien alalajiin, harrastelehtiin. Samaan kategoriaan kuuluvat myös esimerkiksi naisten-, auto- ja musiikkilehdet. (Rantanen 2007, 26).

Rantasen mukaan harrastelehtien ominaispiirteitä ovat esimerkiksi se, että lehden tekemisessä on mukana tekijöiden oma intohimo aiheeseen sekä se, että ne ovat usein syntyneet jonkin aatteen innoittamana. Molemmat pätevät myös Tunne Hevonen -lehteen.

2.1.3 Hevoslehti

Hevoslehti on harrastelehteä kapeampi käsite. Hevoslehtiä ovat kaikki hevosharrastuksiin liittyvät lehdet.

Toisin kuin Tunne Hevonen -lehden kilpailijoihin, miellän tähän joukkoon tutkimukseni myös esimerkiksi raviurheiluun keskittyvän Hevosurheilun ja nuoremmille suunnatut Hevoshullun ja Villivarsan. Esimerkiksi haastatteluvaiheessa olisi ollut perustelematonta rajata osaa lehdistä pois, kun tutkimukseen osallistuneiden kanssa puhutaan yleisesti hevoslehdistä.

2.1.4 Kohderyhmä

Lehden asiakkaina toimivat sen lukijat ja jotta lehteä ostettaisiin, täytyy lehdentekijöiden tietää, millaisille ihmisille lehteä tehdään. Kohderyhmän tarkentaminen vaatii rajausta. Rajauksen voi tehdä hyvin monella tapaa, esimerkiksi iän, sukupuolen, harrastusten tai asuinseudun mukaan. (Rovaniemen ammattikorkeakoulu).

Kohderyhmän määrittelyssä otetaan huomioon myös ryhmään kuuluvien ostokäyttäytyminen, elämäntilanne, tarpeet, asenteet sekä lehteen sitoutuminen (Puupponen 2003).

Tunne Hevonen -lehden kohderyhmän olennaisimmat rajaukset on tehty luonnollisesti harrastuksen, mutta myös iän, sukupuolen ja arvojen mukaan.

Mitä paremmin kohderyhmän tuntee, sitä paremmin lehteä pystyy räätälöimään juuri sen tarpeisiin. Kohderyhmän määrittelyssä tavallisimpia ongelmia ovat se, ettei määrittelyssä uskalleta tehdä tarpeeksi tiukkaa rajausta sekä se, ettei lehteä kuitenkaan suunnata kohderyhmälle, vaikka se olisi määritelty. (Viestintätoimisto Suodatin).

2.1.5 Konsepti

Lehtikonsepti on perustelu lehden ulkoasulle, sisällölle ja arvoille. Teoksessa Editointi aikakauslehdessä (Töyry, Rätty & Kuisma 2008, 26) määritellään konseptia seuraavasti: ”Konsepti kuvaa, kenelle lehteä tehdään, kuinka se eroaa muista saman lajityypin edus-

tajista, mistä lehdessä kerrotaan ja millä tavoin. Tärkeimmät kysymykset, joihin konseptin luoja tai kehittäjä joutuu vastaamaan, ovat: miksi lehteä julkaistaan, kenelle lehteä tehdään ja mitä lukijan tarpeita lehti tyydyttää?”

Samat kysymykset ovat tutkimukseni kannalta hyvin olennaisia. Tarkastelen, millaista hevoslehteä tietyn lehden kohderyhmä haluaa lukea, jolloin tutkimukseni ehkä selvittää, onko lehden nykyinen konsepti kohderyhmän kannalta oikeanlainen.

Konseptilla lehdelle määritellään selvä tavoite. Konseptista löytyy vastaus sille, millainen mielikuva lehdellä halutaan herättää ja mitä viestejä painotetaan. Lehden täytyy edustaa kohderyhmän arvomaailmaa ja luonnetta sekä ilmentää niitä lukijoiden puhuteltavassaan. (Aura, 2012).

Konsepti tekee lehden tunnistettavaksi lukijoille ja määrittelee lehden perustukset, kuten juttutyypit, aiheet ja typografian.

2.2 Kohderyhmän kartoittaminen

Jotta voisin tehdä tutkimustani, on olennaista kartoittaa, millaisille ihmisille *Tunne Hevonen* on tarkoitettu. Päätoimittaja Lindström määrittelee kohderyhmäksi 25–55-vuotiaat hevosten parissa työtään tekevät tai harrastavat naiset. Lehden nettisivuilla puolestaan kerrotaan lehdestä näin:

”Tunne Hevonen on kotimainen hevoslehti, joka jakaa tietoa hevosen hyvinvoinnista, hevosen kouluttamisesta ja ennenkaikkea siitä hyvästä tunteesta, jonka hevosen kanssa työskentely voi ihmiselle antaa. *Tunne Hevonen*-lehti jakaa oppeja luonnollisesta hevostaidosta, unohtamatta maalaisjärkeä ja hyvää hevosmiestaitoa, jota löytyy hevosharrastajien parista, sukupolvesta toiseen ja useista eri kulttuureista. Lehden linjana on olla **Hevosen** puolella. Kun hevonen voi hyvin, ihminenkin viihtyy. Hevosen hyvinvointi on myös ihmisen etu. *Hyvässä Hevostaidossa* tavoitteena on, että jokainen hevosten kanssa työskentelevä tai hevosen kanssa harrastava löytäisi luontevan, väkivallattoman sekä eläintä kuuntelevan ja kunnioittavan tavan toimia hevosystävänsä kanssa. Hyvään hevostaitoon kuuluu hevosen lajityypillisten tarpeiden huomioiminen.”

Nettisivuilla mainitaan myös, että lehti on tarkoitettu ”tiedostavalle hevosihmiselle”. Sivujen mukaan tiedostava hevosihminen ottaa vastuunsa tekemisistään ja on avoin uuden oppimiselle. (Tunne hevonen 2011).

Minna Lindströmin oman määritelmän mukaan tiedostava hevosihminen hahmottaa sen, että asioihin liittyy enemmän kuin ehkä tiedossa on, tai mitä pystyy edes ymmärtämäänkään. Hän sanoo tiedostavan hevosihmisen ymmärtävän, ettei joka asiaan ole aina olemassa suoraan oikeaa tai väärää ratkaisua. (Lindström, M. 20.10.2011).

Koska ”tiedostava hevosihminen” ei kuitenkaan ole yleisesti määritelty käsite, en voi tutkimuksessani olettaa, että kaikki määrittelevät sen samoin. En myöskään voi itse karsia haastatteluistani pois henkilöitä sen perusteella, vastaavatko he omasta mielestään tai minun mielestäni Lindströmin määritelmää.

Hevosalalla on lukuisia eri koulukuntia, jotka ajattelevat eri tavoin samoista asioista, mutta voivat silti olla tai ainakin pitää itseään tiedostavina. Lindströmin mukaan kaikkien hevosharrastajien tulisi olla kiinnostuneita lehdessä käsiteltävistä asioista, jolloin kaikkien pitäisi periaatteessa olla myös tiedostavia hevosihmisiä. Haastateltavat valitsinkin lopulta sen perusteella, että he ikänsä, sukupuolensa ja kiinnostuksen kohteensa puolesta kuuluvat Tunne Hevonen -lehden kohderyhmään.

Haastatteluissa kysyin kuitenkin haastateltavilta itseltään, millaiseksi he määrittelevät tiedostavan hevosihmisen, pitävätkö he itseään sellaisena ja onko lehti tarkoitettu heidän kaltaisilleen ihmisille.

2.3 Millainen on hyvä lehti?

Tutkimukseni kannalta erityisen oleellista oli tutkia sitä, millaisia pääpiirteittäin ovat hyvä lehti ja hyvä lehtijuttu.

”Hyvä aikakauslehti syntyy tekstin ja kuvan vuorovaikutuksesta”, kiteyttää Rantanen (2003, 18). Hänen mukaansa teksti vetoaa järkeen, kuva tunteisiin ja sopivasti yhdisteltyinä ne luovat kokonaisuudesta toimivan. Erityisen tärkeänä hyvän lehden tunnusmerkki on myös se, etteivät kaikki lehden välittämät viestit ole keskenään samanarvoi-

sia. Viestien, tekstin ja kuvien välille kannattaa luoda selkeitä kontrastieroja vaihtelemalla esimerkiksi kokoa ja väriä niin, että tärkeimmät viestit erottuvat katsojalle ensin ja vähempiarvoiset vasta sen jälkeen.

Töyry, Kuisma ja Rätty painottavat, että hyvän lehden perustana on toimiva konsepti. Konseptin pitää puolestaan olla perusteltu ja lehden arvomaailmaa noudattava. (Töyry ym. 2008, 26).

Hyvä juttu puolestaan on selkeästi kirjoitettu ja siihen on nostettu vain olennaiset asiat. Se on koukuttava ja tuo lukijalle aina jotain uutta tietoa. Kuvitus puolestaan kertoo sen, mitä juttu ei pysty. (Kotilainen 2003, 28).

Hyvä lehti ottaa lukijat huomioon ja eläytyy heidän asemaansa ja palvelee heitä. Hyvä lehti voi jopa palvella lukijoita paremmin kuin he osaavat odottaakaan. (Kotilainen 2003, 28). Lehti kunnioittaa lukijoita ja heidän toiveitaan. Rantanen muistuttaa kuitenkin, että ”vaikka lukija onkin lehden tekijälle kuningas, ei tieto lukijan mieltymyksistä saa yksin sanella toimituksen lehdentekoa” (Rantanen 2007, 22). Hyvä lehti nimittäin asettuu lukijan tasolle, ei tämän ylä- tai alapuolelle.

Hyvän lehden täytyy koukuttaa lukija niin, ettei tämä voi laskea lehteä käsistään. Se antaa lukijan itse oivaltaa, mutta niin, ettei lukija joudu miettimään ratkaisuja liikaa. Hyvä aikakauslehti saa lukijan tuntemaan kuuluvansa joukkoon samanhenkisten ihmisten kanssa. (Rantanen 2007, 23).

3 Tutkimuksen toteutus ja tutkimusmenetelmät

3.1 Aineiston hankinta: Ryhmähaastattelu

Päädyn tekemään tutkimukseni kvalitatiivisella menetelmällä kvantitatiivisen sijaan, koska laadullinen tutkimus tarkastelee ensisijaisesti tutkimuskohteen merkityksiä (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Koska laadullisessa tutkimuksessa pureudutaan määrällistä tutkimusta syvemmin asioiden syy-seuraussuhteisiin ja merkityksiin, joita pyrin tutkimuksessani kartoittamaan, sopii kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä tähän tutkimukseen parhaiten.

Esimerkiksi kyselylomakkeiden käytön sijaan valitsin haastattelun, koska se on joustavampi tiedonkeruun menetelmä (Tuomi & Sarajärvi 2009, 73). Haastattelija voi tarvittaessa tarkentaa kysymystä, toistaa sen, oikoa väärinkäsityksiä ja keskustella haastateltavan kanssa. Myös kysymysten esitysjärjestystä voi tarvittaessa muuttaa.

Tutkimusmenetelmäkseni valitsin lopulta ryhmähaastattelun. Perimmäinen ajatukseni oli, että ryhmässä keskustelusta tulee hedelmällisempää ja erilaiset näkökulmat erottuvat.

Ilkka Pietilän mukaan ryhmäkeskustelussa osallistujat joutuvat muodostamaan kollektiivisesti jaettua ymmärrystä yksilöllisistä kokemuksista, mikä edellyttää erilaisten mielteiden ja ajattelutapojen vertailua ja neuvottelua (Ruusuvuori, Nikander & Hyvärinen 2011, 215).

Ryhmähaastattelussa myös yksilön paine vastata kysymyksiin ”oikein” on yksilöhaastatteluja pienempi ja vuorovaikutus on moniäänisempää (Pietilä teoksessa Ruusuvuori ym. 2011, 227). Tästä syystä uskon, että saatan saada ryhmähaastattelujen kautta hedelmällisempiä ja todenmukaisempia vastauksia tutkimukseni kannalta kuin yksilöhaastatteluilla.

Ryhmähaastattelussa myös haastattelijan rooli on yksilöhaastatteluun verrattuna pienempi. Tämän takia tutkijalla on paremmat mahdollisuudet tutkia ryhmän käyttäytymistä ja keskinäistä kanssakäymistä, mikä on ryhmäkeskustelun antoisimpia puolia (Pietilä teoksessa Ruusuvuori ym. 2011, 215).

Haastattelijan ei ole kuitenkaan tarkoitus jäädä kokonaan ulkopuoliseksi tarkkailijaksi, vaan hänen pitäisi rohkaista osallistujia aktiivisesti vuorovaikutukseen. Hän voi esimerkiksi tuoda keskusteluun kysymyksiä, jotka ohjaavat keskustelijoita pohtimaan vaihtoehtoisia näkökulmia. (Pietilä teoksessa Ruusuvuori ym. 2011, 216).

Ryhmähaastattelun analyysissä ei ole tarkoitus löytää yhtä ryhmän mielipidettä, vaan ennemmin analysoida yksilöiden mielipiteitä ottaen samalla huomioon ryhmätilanteen ja kontekstin. Itse ryhmäkeskusteluprosessin analysointi voi jopa olla keskustelun lopputulosta tärkeämpää.

3.1.1 Haastateltavat

Tutkimukseeni etsin osallistujia, jotka vastaavat lehden kohderyhmää, siis naispuolisia 25–55-vuotiaita hevosten kanssa harrastukseen tai ammatikseen toimivia naisia.

Löysin tutkimukseen haastatellut hevosharrastajat lähipiirini kautta. Pyysin muutamaa ratsastusta harrastavaa tuttavaani levittämään sanaa tutkimuksestani talleilla, joilla he itse käyvät. Kiinnostuneet olivat yhteydessä minuun ja valikoin joukosta osallistujat kahteen ryhmähaastatteluun.

Haastateltavia oli yhteensä kahdeksan henkilöä, neljä kummassakin ryhmässä. Haastateltaviksi valikoin eri-ikäisiä ja eri tavoin hevosharrastukseen sitoutuneita henkilöitä. Kaikki haastateltavani olivat naisia. Kukaan heistä ei lue Tunne Hevonen -lehteä, mutta osalle se on jokseenkin tuttu.

Ryhmähaastatteluihin osallistuivat:

Taulukko 1, Ryhmä 1

Haastateltava	Ikä ja kotipaikka-kunta	Sitoutuminen hevosharrastukseen	Onko lukenut aiemmin Tunne hevonen -lehteä?
1.	26 vuotta, Helsinki	Omistaa hevosen ja käy tallilla noin viidesti viikossa.	Ei.
2.	25 vuotta, Helsinki	Ratsastanut yhteensä noin 10 vuotta, keskimäärin kerran viikossa. Tällä hetkellä ei voi ratsastaa terveydellisistä syistä, mutta toivoo voivansa aloittaa pian uudelleen.	Ei.
3.	32 vuotta, Nurmijärvi	Pitää pientä ratsastuskoulua ja käy tallilla yleensä kahdesti päivässä.	Ei.
4.	48 vuotta, Nurmijärvi	Omistaa hevosen ja aasin, käy myös ratsastustunneilla noin kerran viikossa.	On joskus selailut lehteä.

Ryhmä 2

Haastateltava	Ikä ja kotipaikkakunta	Sitoutuminen hevosharrastukseen	Onko lukenut aiemmin Tunne hevonen -lehteä?
5.	38 vuotta, Vantaa	Käy ratsastustunneilla kerran viikossa.	On lukenut muutamman numeron.
6.	42 vuotta, Nurmijärvi	Käy ratsastamassa tunneilla ja itsenäisesti noin kolmesti viikossa.	Ei.
7.	28 vuotta, Vantaa	Vuokraa hevosta ja käy tallilla noin kuudesti viikossa.	On selaillut joskus.
8.	34 vuotta, Helsinki	Omistaa kaksi ponia, mutta ei ratsasta tällä hetkellä ollenkaan. Käy tallilla noin kolmesti viikossa.	Ei.

3.2 Kysymysten laatiminen

Pyrin laatimaan haastattelukysymykseni (liite 1) mahdollisimman avoimiksi niin, että niihin pystyy vastaamaan omin sanoin, eikä vain pelkillä kyllä tai ei -vastauksilla. Laadullisella tutkimuksella on tarkoitus löytää aineistosta jotain uutta ja ennen havaitsematonta (Ruusu vuori ym. 2011, 16). Tämä ei olisi mahdollista, jos olisin muotoillut kysymykset omien ennakko-oletusteni mukaan toivoen saavani etukäteen kaipaamiani vastauksia.

Haastattelukysymykseni muotoilin niin, että ensin haastatteluissa käytiin läpi osallistujien yleisiä lehtien lukuun liittyviä mieltymyksiä. Sitten tarkoitukseni oli selvittää, mitä he toivoivat hevoslehdiltä ja lukivatko he sellaisia.

Kaikki tutkimukseen osallistuneet olivat saaneet ennen haastatteluja luettavakseen yhden Tunne Hevonen -lehden numeron (5/2011). Ohjeistin heitä lukemaan lehden ensin niin kuin lukisivat minkä tahansa lehden, eli keskittymään heitä kiinnostaviin juttuihin ja hyppäämään niiden juttujen yli, jotka eivät heitä kiinnosta.

Haastattelujeni seuraavassa osassa keskityinkin siihen, kuinka osallistujat olivat lehden lukeneet, mikä oli heistä kiinnostavinta ja minkä he jättivät väliin.

Lehden omatoimisen lukemisen jälkeen olin pyytännyt haastateltavia lukemaan lehdestä kaksi tiettyä juttua, joista ensimmäinen oli Bruno Barata (TH 2/11, 6–11, liite 3). Jutun valitsin sen perusteella, että se on lehden pääjuttu. Toinen valitsemani juttu oli Ratsastaja varustetaivaassa (TH 5/11, 30–33, liite 4). Tämän valitsin sen perusteella, että se on aikaisempien numeroiden selailun perusteella melko tyypillinen Tunne Hevonen -lehden artikkeli. Se koostuu pääjutusta ja kahdesta kainalojutusta. Tässä jutussa ei ole lainkaan kuvia.

Lehden lukutapojen läpikäymisen jälkeen siirryin haastatteluissa käsittelemään tarkemmin näitä kahta juttua. Kysymykseni koskivat juttujen ominaisuuksia, jotka voidaan luokitella lähdekirjallisuuteni perusteella hyvän jutun tunnuspiirteiksi.

Juttujen tarkemman käsittelyn jälkeen siirryin lopputunnelmiin, joita lehti oli haastateltavissa herättänyt. Kysyin heidän mielipidettään lehdestä sekä mahdollisia muutosehdotuksia.

Laadin kaikki haastattelukysymykseni sen mukaan, että saan vastauksia analysoimalla tutkimukselleni mahdollisimman hyvän ja kattavan sekä tutkimuskysymykseeni vastaavan aineiston. Tutkimuskysymyksiä ei sen sijaan voi suoraan esittää haastateltaville, eikä tutkimuksen vastauksia saa haastatteluista ilman analysointia (Ruusuvuori ym. 2011, 9).

3.3 Haastattelutilanteet

Pidin kaksi ryhmähaastattelua, joihin kumpaankin osallistui neljä henkilöä. Haastattelut järjestin tammikuussa 2012, noin 2,5 kuukautta tutkimukseni aiheen selkiytymisestä. Ensimmäisen haastattelun pidin kotonani ja toisen erään vantaalaisen tallin kerhohuoneessa. Molemmat haastattelut kestivät noin 1,5 tuntia.

Valmistin haastateltavia etukäteen antamalla heille luettavaksi yhden Tunne Hevonen -lehden numeron (5/2011) noin viikkoa ennen haastatteluja. Pyysin heitä tutustumaan lehteen omalla tavallaan, lukemaan kiinnostavat jutut tai jättämään vaikka kokonaan lukematta, jos lehdestä ei tunnu löytyvän mitään heidän mielestään mielenkiintoista. Pyysin heitä kuitenkin lukemaan lehdestä kaksi juttua, Bruno Barata ja Ratsastaja varus-tetaivaassa. Haastatteluja kuljetin eteenpäin teemoittain.

Haastateltavat olivat suurimmaksi osaksi toisilleen tuntemattomia, mutta molemmissa tapauksissa keskustelusta tuli pienen alkukankeuden jälkeen sujuvaa. Esittämäni kysymykset herättivät paljon mielipiteitä ja toisinaan keskustelu kävi kiivaanakin. Haastateltavat eivät kuitenkaan eksyneet aiheesta, enkä katsonut juuri tarpeelliseksi puuttua keskusteluun kysymysten esittämistä lukuun ottamatta. Olin pyytänyt osallistujia varaa-maan haastatteluihin aikaa kaksi tuntia, joten aikaa jäi hyvin myös syvällisemmälle aiheisiin paneutumiselle.

4 Tutkimustulokset

Päätin teemoittaa tutkimusaineistoni niiden aihepiirien mukaan, joita käytin haastatteluisanikin. Käyn ensin läpi lukijoiden yleiset aikakaus- ja hevoslehtien lukumielitykset. Sen jälkeen paneudun tarkemmin haastatteluissa käsitelyyn Tunne Hevonen -lehden numeroon (5/2011) ja lähinnä sen rakenteeseen, jonka jälkeen käyn vielä tarkemmin läpi lehden juttutyyppejä haastatteluissa käsitelyjen kahden kyseisen numeron jutun kautta. Lopuksi erittelen yleisemmin lehden sisällöstä saamiani tutkimustuloksia sekä kerron haastateltavien mielipiteistä lehteen tutustumisen jälkeen.

4.1 Yleiset lukumielitykset

Tutkimukseeni osallistuneista suurin osa mainitsi aikakauslehtien lukemisen tärkeimmäksi syyksi ajanvietteen. Haastatteluissa kävi ilmi, että lehtiä luetaan esimerkiksi töissä ruokatunnilla, rentoutumisen vuoksi kotona työpäivän jälkeen ja viikonloppuisin. Aikakauslehtien parissa halutaan viihtyä, mutta niiden pitää tarjota myös uutta tietoa.

”Paras lehti on sellainen, joka naamioi uuden ja kuivan tiedon viihdyttäväksi jutuksi.”
Haastateltava 6.

Suurin osa haastateltavista luki jotain hevoslehteä, joista suosituin oli Hippos. Sen lukemisen painavin syy tuntui kuitenkin olevan se, että lehti tulee kotiin kaikille Suomen Ratsastajainliiton jäsenille. Haastateltavista kaksi ilmoitti myös saavansa lehden kotiin, mutta jättävänsä sen usein lukematta lähes kokonaan. Muita hevoslehtiä luettiin kohtalaisen vähän, kaksi osallistujaa luki Hevoset ja ratsastus -lehteä toisinaan ja Hevosmaailma-lehteä tilasi kotiinsa yksi osallistuja. Hevoslehtiä luettiin muun muassa kiinnostavien hevosen ruokinnasta ja hoidosta kertovien juttujen vuoksi. Myös hevosmatkailusta kertovat jutut saivat kiitosta.

Kysyessäni, millaisia juttuja osallistujat haluaisivat hevoslehdistä lukea, suurimmaksi puheenaiheeksi nousi konkreettisten neuvojen puute. Esimerkiksi hevosen hyvinvoinnista ja ratsastuksesta kertovia juttuja pidettiin usein liian teoreettisina ja epäselvinä, eivätkä ne tuo haastateltavien mukaan lukijalle mitään todellisia vinkkejä kyseisiin aiheisiin. Toisessa ryhmässä ehdotettiin, että esimerkiksi uudet hoito-, varuste- ja ruokin-

tasuuntaukset voitaisiin esittää suoraan elävien esimerkkien kautta esimerkiksi reportaasimaisesti. Ryhmässä harmiteltiin myös, että usein hevosen sairauksista ja lääkinnästä kertovat jutut ovat niin kuivia, ettei niitä jaksakaan lukea eikä niistä jää mitään käteen.

”Juttuja voisi tehdä enemmän kokemustasolta. Jutussa esiteltäisiin tietty hevonen ja tietty omistaja ja kerrottaisiin, kuinka juuri heille kävi ja kuinka he ongelman ratkaisivat.” Haastateltava 7.

Kokemusperäisiä juttuja toivottiin lehtiin muutenkin lisää. Esimerkiksi matkailujuttuja kiiteltiin paljon ja ehdotettiin, että samankaltaisia kokemusperäisiä juttuja voisi tehdä muistakin aiheista. Aiheiksi ehdotettiin muun muassa kokemuksia hevostonnettomuksista, kovia kokeneen hevosen tai hevosihmisen tarinaa, esittelyä hevosalan ammateista sekä juttuja erilaisista hevosiin liittyvistä legendoista ja niiden todenperäisyydestä.

Haastateltavat halusivat lukea myös henkilöjuttuja ratsastajista ja muista alan ammattilaisista, talliesittelyjä ja juttuja uusista ja uudennlaisista tuotteista. Haastattelussa ehdotettiin muun muassa tuotevertailuja. Tästä virinneessä keskustelussa kävi ilmi, että vertailua voisi hyödyntää muutenkin, esimerkiksi aiheista pihatto vai talli tai lääke- vai homeopaattinen hoito.

Turhina juttuina pidettiin kilpailutuloksia ja -selostuksia. Koska useimmat hevoslehdet ilmestyvät noin kuudesti vuodessa, monet tulokset ovat lehden ilmestyessä jo vanhaa tietoa. Haastateltavien mielestä tulokset voi halutessaan käydä katsomassa esimerkiksi internetistä. Eräs haastateltavista ehdotti, että kilpailuista kirjoitettaisiin juttuja vain, jos esimerkiksi joku suomalainen on menestynyt poikkeuksellisen hyvin kansainvälisellä tasolla.

Toisaalta osa haastateltavista piti kilpailutuloksia myös olennaisena osana hevoslehtiä, vaikka niitä ei ole erityisen mielenkiintoista lukea. Erään ehdotuksen mukaan muut hevoslehdet voisivat jättää kilpailuista raportoimisen suosiolla vain esimerkiksi Hippokselle, jossa kilpailutuloksia on hänen mukaansa eniten ja laajimmin, ja keskittyä itse muihin aiheisiin.

Molemmissa ryhmissä eri hevoslehtien koettiin olevan tarkoitettu lähinnä alasta todella kiinnostuneille ja aktiivisille harrastajille. Suurinta osaa lehdistä pidettiin liian teoreettisina ja ammattilaisille tarkoitettuina, joista ”tavallisempi” harrastaja ei saa mitään irti. Kaikille hevoslehdille toivottiin maanläheisempää ja kansankielisempää otetta.

”Välillä Hipposta lukiessani tunnen itseni tyhmäksi, kun en tunne kaikkia termejä tai jaksa lukea liian kuivia juttuja.” Haastateltava 4.

4.2 Lehden rakenne

Suurin osa haastateltavista ei ollut tutustunut Tunne Hevonen -lehteen aikaisemmin eikä edes tiennyt sen olemassaolosta. Todennäköisin syy tälle on se, että oman kertomuksensa mukaan he selailevat lehtiä kaupoissa tai kioskeissa vain harvoin ja silloinkin lähinnä naisten- tai yleisaikakauslehtiä.

Haastateltavista kolme kertoi tutustuneensa lehteen aiemmin, lähinnä selailemalla. Syyksi sille, etteivät he päätyneet lukemaan lehteä tarkemmin, he mainitsevat muun muassa, etteivät juttuaiheet tuntuneet tarpeeksi mielenkiintoisilta. Yksi haastateltavista kertoi, ettei lehti tuntunut eroavan muista hevoslehdistä tarpeeksi, jotta sen olisi ostanut varsinkin, kun kotiin tulee jo yksi hevoslehti.

Tutkimukseen osallistuneiden yleinen mielipide haastatteluissa käsitellystä Tunne Hevonen -lehden numerosta tuntui olevan ”sekava”, vaikka lehti muuten jakoi mielipiteet positiivisiin ja negatiivisiin. Lehden kansi (liite 2) koettiin hienoksi ja muista hevoslehdistä poikkeavaksi, mutta sisäsivut eivät vakuuttaneet haastateltavia samalla tavalla. Heidän mielestään sisältö näytti ainakin ensi katsauksella melko sekavalta ja haastateltavat harmittelivat sitä, ettei kannen antama hyvä vaikutelma saanut siellä enää jatkoa.

”Kansi ja sisällys sivulle 13 asti näyttivät hyviltä, mutta sen jälkeen lehti ei ollut visuaalisesti hieno. Juttuja lukiessa vaikutelma lehdestä oli jo hirveä.” Haastateltava 1.

Lehteä kuvattiin myös kevyen tuntuiseksi ja kritisoitiin siitä, ettei sillä tuntunut olevan mitään selvää rakennetta.

Muutamille haastateltaville lehti antoi kuitenkin myös positiivisen vaikutelman. Esimerkiksi haastateltavan 6 mielestä lehti vaikutti hyvältä ja aiheet tuntuivat ensivilkaisulla itseä kiinnostavilta. Hänen mielestään lehti tuntui myös erottuvan edukseen muista hevoslehdistä. Lehti sai haastateltavilta kiitosta myös alku- ja loppupään juttujen kuvituksesta.

Lehden laadukkuus mielletään eri tavoin. Myös tutkimukseen osallistuneiden mielipiteet vaihtelivat kysyttäessä, oliko heidän mielestään käsitelty Tunne hevonen -lehden numero laadukas vai ei. Osa haastateltavista oli ehdottomasti sitä mieltä, ettei lehti ole laadukas, osan mielestä lehden ulkonäkö viittaa laatuun, mutta sisältö ei kuitenkaan tue laadukkuutta. Osa taas oli sitä mieltä, että muihin hevoslehtiin verrattuna Tunne hevonen on oikein laadukas.

Myös kysymys lehden tasapainoisuudesta herätti haastateltavien joukossa eriäviä mielipiteitä. Toisten mielestä lehti oli hyvin tasapainossa, mutta suurin osa oli sitä mieltä, että lehden rakenteessa oli havaittavissa epätasapainoisuutta.

Kansi sekä alkupään juttujen kuvitus ja taitto olivat haastateltavista suurimman osan mielestä laadukkaita ja kauniita. Moni kuitenkin mainitsi, että keskivaiheilla kuvien laatu ja ulkonäkö muuttuivat heikommiksi ja lehteä luonnehdittiin ”järjestölehden näköiseksi” (haastateltava 1). Loppua kohden visuaalisuuteen oli taas panostettu hieman enemmän. Epätasapainoa ei kuitenkaan koettu niin suureksi ongelmaksi, että se olisi kiinnittänyt huomiota häiritsevän paljon. Haastateltavien mielestä lehden suurimmat ongelmat olivat sisällössä.

Haastateltavilla oli jonkin verran ongelmia myös mainosten erottamisesta toimituksellisesta sisällöstä. Haastatteluissa mainittiin, että usein äkkivilkaisulla mainokset mielsi juttuun kuuluviksi osiksi ja ne olisi voinut erottaa jutuista esimerkiksi viivalla.

4.3 Lehden juttutyypit ja palstat

Haastatteluissa herätti paljon keskustelua se, ettei lehdessä ole ollenkaan pieniä ”säläjuttuja”. Lehti koettiin melko raskaaksi lukea, sillä kaikki jutut olivat kohtalaisen pitkiä. Tämän takia myös jutun tai aiheen vaihtumista toiseen oli välillä hankala erottaa.

Lehteen toivottiin erityisesti osiota, jossa olisi esimerkiksi palautetta tai mielipidekirjoituksia lukijoilta. Suurin osa haastateltavista oli sitä mieltä, että ne ovat pirstusruiskeita lähes missä tahansa muussakin lehdessä.

Lehteen ehdotettiin myös ilmoituspalstaa, jolle lukijat voivat lähettää ilmoituksia myyväistä hevosista ja hevostarvikkeista tai lähes mistä tahansa. Myös lehden tekijät hyötyisivät tästä, jos ilmoituksista ottaisi pienen maksun.

Lukijälähtöisten palstojen lisääminen hyödyttäisi haastateltavien mukaan lehden tekijöitä muutenkin. Kun joka aukeamalle ei tarvitse kirjoittaa juttua, voi keskittyä paremmin muiden lehden juttujen laatuun. Suurinta osaa häiritsi se, että lehteä oli selvästi jouduttu tekemään kiireessä ja monessa jutussa oli huolimattomuusvirheitä.

Lehteen toivottiin myös palstaa, joka koostuisi pienistä jutun pätkistä. Palstalle voisi kerätä pieniä hevosiin liittyviä uutispätkiä ja sisältö voisi olla vaikka hyvinkin viihteellinen. Pidempien juttujen sumaa voisi haastateltavien mielestä katkoa myös kolumneilla.

”Kirjoittajan pitää kuitenkin osata kirjoittaa lehtijuttuja eikä ahtaa tekstiin tieteellisiä termejä ja vaikeaselkoisesti muotoiltua asiaa, kuten hevosalan ammattilaiset tekevät kolumneissaan muissa hevoslehdissä.” Haastateltava 6.

4.4 Lehden sisältö

Lehden parhaimmiksi ja mielenkiintoisemmiksi jutuiksi nousivat haastattelujen perusteella Tunne aasi -extran jutut (TH 5/2011, 36–41) ja matkailujuttu Ratsastuslomalla karjapaimenten maassa (TH 5/2011, 46–50). Todella kiinnostavaksi aiheeksi koettiin myös juttu Suureläinpelastuskurssilla (TH 5/2011, 42–45), mutta haastateltavien harmituksi juttu ei käsitellytkään konkreettisia vinkkejä suureläinten pelastukseen, vaan kertoi vain itse kurssista.

Vastaava ongelma tuli haastatteluissa esiin useaan otteeseen muutenkin. Osallistujien mielestä jutut jäivät helposti pintapuolisiksi, eikä niistä saanut itselle juurikaan uutta tietoa tai uusia näkökulmia. Juttujen toivottiin paneutuvan aiheisiin pintaa syvemmälle ja

tuovan lukijalle todella jotain uutta. Haastatteluissa myös pahoiteltiin sitä, että konkreettiset neuvot ja vinkit ovat yleensä hevoslehtien parasta antia, mutta niitä jaetaan todella vähän. Osallistujien mukaan Tunne Hevonen ei ainakaan tämän numeron perusteella osoittautunut poikkeukseksi.

Eniten lehden jutuista mielipiteitä jakoivat hevostaidetta käsitelleet jutut. Toiset antoivat aiheesta kovaakin kritiikkiä ja kertoivat hypänneensä juttujen ohi kokonaan, kun muutama osallistuja piti juttuja todella mielenkiintoisina.

”On hienoa, että hevoslehdessä uskalletaan keskittyä muuhunkin aiheeseen liittyvään kuin hevosen hoitoon ja ratsastukseen. Hevosharrastus kun yltää harrastuksen ulkopuolelle muuhunkin elämään.” Haastateltava 5.

Aiheen synnyttämän keskustelun tuloksena ryhmässä päädyttiin lopulta siihen, että taidejuttuja olisi voinut hieman tiivistää. Näin ne eivät olisi aiheuttaneet niin suurta vastareaktiota lukijoissa, joita aihe ei kiinnosta ollenkaan. Haastatteluissa huomautettiin myös, että lehti voi olla hyvä, vaikka kaikki jutut eivät itseä kiinnostaisikaan. Riittää, että suurin osa kiinnostaa.

Lehden sisällöstä jäi haastateltaville kokonaisuudessaan viimeistelemätön ja keskeneräinen kuva. Lehteä luonnehdittiin jopa amatöörimäiseksi. Mielikuva johtuu esimerkiksi lukuisista huolimattomuusvihreistä, joista haastateltavien mukaan paistaa kiire ja se, etteivät lehden tekijät ehkä ole aivan ammattilaisia.

4.4.1 Haastateltavien arvio käsitellyistä jutuista

Haastatteluissa kävimme läpi tarkemmin kahta käsitellyn numeron juttua. Ensimmäinen, lehden kansijuttu valokuvaaja Bruno Baratasta (TH 5/2011, 6–11, liite 3) sai paljon kiitosta kuvituksesta ja ulkoasustaan muutenkin. Myös jutun aihetta pidettiin mielenkiintoisena, mutta sen toteutus ja sisältö saivat negatiivista palautetta.

Juttua luonnehdittiin ”perushaastatteluksi” (Haastateltava 2), joka kertoo kyllä aiheesta, mutta ei mene siihen tarpeeksi syvälle. Jutun haastateltavaa pidettiin mielenkiintoisena, mutta juttua hänestä pintaraapisuna. Tutkimukseen osallistuneet olisivat esimerkiksi

halunneet tietää enemmän ”mehukkaita yksityiskohtia jännittävästä työstä” (Haastateltava 3) ja siitä, miksi haastateltava on ryhtynyt kyseiseen työhön. Artikkelia luonnehdittiin ylimalkaiseksi, vaikka siitä olisi saanut paljon mielenkiintoisemman.

Eräs haastateltavistani huomautti, että häntä häiritsee jutun rakentuminen kokonaan haastateltavan vastauksista.

”Tuntuu, että juttu oli koottu suoraan sähköpostivastauksista ja käännökset tehty jollain Googlessa, eikä niitä ole ehditty miettiä loppuun asti.” Haastateltava 1.

Juttua kritisoi sitä, että siihen oli saatu paljon asiaa, mikä ei ainakaan tutkimukseen osallistujia kiinnosta. Aihe olisi kuitenkin antanut paljon enemmän ja muutama haastateltava mainitsi, että olisi ollut todella mielenkiintoista lukea esimerkiksi tunnetun hevosvalokuvaajan ohjeita hevosten kuvaamiseen.

Positiivista palautetta juttu sai kuvien lisäksi kuitenkin selvästi oikean haastateltavan valinnasta. Jutun sisällön rakenne oli useimpien haastateltavien mielestä selkeä ja helposti seurattavissa. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista ilmoitti myös, että melko kovasta kritiikistä huolimatta juttu oli heidän mielestään keskitasoa ja he jaksoivat lukea sen ongelmitta loppuun asti. Kolme kahdeksasta haastateltavasta ilmoitti jutun antaneen heille uutta tietoa tai näkökulmia, mutta loput vastasivat kieltävästi.

”Aika harvassa ovat mistä tahansa lehdestä ne todella mielenkiintoiset jutut, jotka muistaa vielä seuraavanakin päivänä. Se ei ole yksin hevoslehtien ongelma, mutta toki kaikkien pitäisi pyrkiä parempaan.” Haastateltava 7.

Toinen tarkemmin käsitelty juttukokonaisuus Ratsastaja varustetaivaassa (TH 5/2011, 30–33, liite 4) sai sen sijaan paremman vastaanoton haastatteluryhmissä. Jutun sisältöä keuhuttiin kiinnostavaksi ja näkökulmaa hyväksi. Vaikka suurin osa haastateltavista ei saanut jutusta juuri uutta tietoa, he kertoivat saaneensa pohtimisen aihetta pidemmäksikin aikaa.

Haastateltavien mukaan jutusta näkyi, että sen eteen on nähty vaivaa. Tästä kertoi haastateltavien mielestä esimerkiksi jutun lopussa oleva faktalaatikko. Eräs haastateltava kuitenkin huomautti, että juttuun oli hypännyt joitain asioita, jotka ovat selkeästi mielipiteitä, mutta niiltä puuttuivat lähteet. Toinen haastateltava huomautti, että jos toimittaja haluaa esittää omia mielipiteitään, yhtenä jutun kinalotekstinä voisi olla kolumni.

Juttukokonaisuudessa pidettiin erityisesti tekstistä, jossa hevostarvikekauppiaat pääsivät kertomaan omia näkemyksiään. Kritiikkiä kokonaisuus sai kuvien puuttumisesta. Yksi haastateltavista huomautti, että jutun alussa mainitaan kuvaaja, mutta kuvaa ei ole missään. Jutun ensimmäisen reunan oikeassa alakulmassa on pieni kuvallinen mainos, jonka haastateltavan mukaan voi helposti kuvitella kuuluvan juttuun.

Kuvien puuttuminen aiheutti sen, että monen haastateltavan mielestä juttu tuntui raskealta lukea.

”Ensireaktio oli että apua, pitääkö tämä lukea. Jutun jaksoi kuitenkin lukea hyvin, mutta kevennys olisi auttanut.” Haastateltava 2.

Haastatteluissa ehdotettiin, että juttukokonaisuus olisi voinut olla esimerkiksi kaksiosainen. Näin hyvän aiheen olisi voinut käyttää kahdessa lehden numerossa, mutta mukaan olisi mahtunut myös kuvia.

4.4.2 Lehden linja

Tunne Hevonen -lehti on tarkoitettu ”tiedostavalle hevosihmiselle”. Kysyin haastateltavilta, millainen heidän mielestään on tiedostava hevosihminen ja vaikuttaako lehti olevan suunnattu sellaiselle.

Haastateltavat määrittivät tiedostavan hevosihmisen aktiiviseksi harrastajaksi, joka etsii jatkuvasti uutta tietoa ja uusia näkökulmia. Tiedostava hevosihminen yrittää etsiä asioille oikeaa toimintatapaa ja toimii itse sen mukaisesti. Tiedostava hevosihminen kyseenalaistaa jatkuvasti vakiintuneita käytäntöjä ja ottaa ennakkoluulottomasti vastaan uusia suuntauksia.

Haastateltavien mielestä lehti jäi hieman pinnalliseksi, eikä tiedostavuus välity siitä niin hyvin kuin voisi. Haastatteluissa päädyttiin siihen tulokseen, että tiedostava hevosihminen ottaa asioista selvää, eikä usko sokeasti ensimmäiseen jostain asiasta saamaansa informaatioon. Tiedostava ihminen haluaa tietää asioiden eri näkökulmat ja päättää sitten itse oman kantansa.

Suurin osa tutkimukseen osallistuneista ei löytänyt lehdestä yhtenäistä linjaa. Muutama mainitsi sen olevan selkeästi muita hevoslehtiä maanläheisempi ja kannattavan hyvää hevosmiestaitoa, jonka mukaan asiat tehdään hevosen luontaisia vaistoja ja käyttäytymistä silmällä pitäen. Haastateltavien keskuudessa virisi kuitenkin keskustelu siitä, että lehden suuntaaminen tiedostavalle hevosihmiselle viittaa jonkinlaiseen aatteellisuuteen, joka ei kuitenkaan välity tarpeeksi lehden jutuista.

”Lehdestä ei selkeästi välity, miksi sitä tehdään. Oma suunta pitäisi valita tietoisemmin ja noudattaa sitä rohkeasti.” Haastateltava 2.

Tutkimukseen osallistuneiden mukaan lehden pitäisi perustella olemassaolonsa paremmin. Lähes kaikki haastateltavat olivat sitä mieltä, että lehti on oikealla asialla, mutta sen pitäisi valita itselleen selkeämpi linja ja tuoda sitä esiin selkeämmin. Lehteä luonnehdittiin hyvin kunnianhimoiseksi, joka selvästi yrittää erottua muista hevoslehdistä, mikä oli haastateltavien mielestä pelkästään positiivinen asia. Nyt heistä kuitenkin tuntui, että lehti yrittää miellyttää liikaa kaikkia. Kaikki haastateltavat olivat kuitenkin sitä mieltä, että käsitellyn numeron perusteella lehti on hyvää vauhtia matkalla oikeaan suuntaan.

Haastateltavien mielestä lehden aiheet tuntuivat kyllä kiinnostavilta, mutta niiden käsitelytavassa oli jotain ontuvaa. Osallistujat olisivat kaivanneet niihin uusia näkökulmia, jotain, joka olisi tuonut enemmän lehden linjaa esiin.

”Kirjoitustyylillä kaipaa lisää asennetta, ei välttämättä asenteellisuutta, mutta jotain, jolla lukijat saadaan koukuttettua paremmin.” Haastateltava 3.

Suurin osa haastateltavista ilmoitti, ettei lukisi lehteä tulevaisuudessa, ellei sitten saisi sitä ilmaiseksi käsiinsä. Loput kertoivat, että voisivat harkita lehden ostoa silloin tällöin

ja vain yksi ilmoitti voivansa tilata lehteä. Moni haastateltavista kertoi lehden olevan pettymys, mutta todennäköisesti matkalla oikeaan suuntaan.

Lehden suurimmiksi ongelmiksi nähtiin selkeän linjan puuttuminen ja juttujen kuluneet näkökulmat sekä konkreettisten neuvojen ja kuvausten puute. Monen mielestä lehti vaikutti vielä keskeneräiseltä ja suurin osa haastateltavista uskoi voivansa lukea sitä säännöllisestikin, jos nämä asiat saataisiin kuntoon.

Haastateltavista suurimman osan mielestä lehden arvot ja ajatusmaailma olisivat todennäköisesti yhteneväiset heidän omiensa kanssa, jos lehden linja välittyisi selkeämmin. Nyt lehti on liian neutraali juttujen käsittelytavan puolesta. Tällöin se ”ei herätä tunteita ja siksi juttuja ei jaksa lukea”. (Haastateltava 3).

Haastateltavien mielestä lehti yritti liiaksi miellyttää kaikkia ja on tällä hetkellä tarkoitettu ”jokaiselle, joka on joskus nähnyt hevosen”. (Haastateltava 2). Sen sijaan lehden pitäisi olla enemmän mainostamansa tiedostavan hevosihmisen lehti esittelemällä asioihin eri näkökulmia ja tuomalla esiin uutta. Sen pitäisi tietoisesti jättää pois osa-alueet, jotka eivät sen linjaan kuulu ja hyväksyä samalla se, etteivät kaikki Suomen hevosharrastajat voi kuulua sen kohderyhmään.

5 Johtopäätökset

Tutkimushaastatteluni antoivat työlleni selkeää osviittaa siitä, millaista hevoslehteä Tunne Hevonen -lehden kohderyhmään kuuluvat haluaisivat lukea. Seuraavaksi teen muutamia päätelmiä saamieni tutkimustulosten perusteella.

Pelkkiin analyttisiin johtopäätöksiin pysähtyvä tutkimus jää hiukan kesken (Ruusuvuori ym. 2011, 29). Tulokset pitäisi vielä liittää teoreettisiin näkökulmiin ja ajankohtaisiin käytännön ongelmiin. Oman tutkimukseni tapauksessa se tarkoittaa konkreettisten parannusehdotusten tekemistä Tunne Hevonen -lehdelle sekä niiden asioiden ottamista esille, jotka kannattaa säilyttää.

5.1 Muutosehdotuksia

Haastattelujeni perusteella käy selvästi ilmi, että tutkimukseeni osallistuneiden mielestä lehti ei ole vielä valmis ja siinä on paljon kehitettävää. Olen koonnut tähän muutamia konkreettisia ehdotuksia, joiden avulla lehteä voisi viedä eteenpäin. Kehittämisehdotukset olen koonnut haastatteluissa käytyjen keskustelujen sekä käyttämäni lähdekirjallisuuden perusteella. Niiden avulla lehti voisi vastata ehkä enemmän sitä hevoslehteä, jollaista Tunne Hevonen -lehden kohderyhmään haluaisivat lukea.

5.1.1 Lehden linjan selventäminen

Tutkimukseeni osallistuneet nostivat esille sen, ettei lehti tunnu vielä löytäneen itselleen selkeää linjaa. Tunne Hevonen on lehti ”tiedostavalle hevosihmiselle”, mutta idea ei tutkimukseni perusteella välity lehdestä vielä tarpeeksi selkeänä.

Lehti perustettiin aikoinaan tyytymättömyydestä suomalaisen hevoslehtitarjontaan, mutta eroaako se sittenkään kilpailijoistaan kovin paljoa? Tutkimukseeni osallistuneet mainitsivat useaan otteeseen lehden olevan samankaltainen kuin muutkin.

Lehden linjaa voisi selventää ottamalla käsittelyyn lehden konseptin. Töyry, Rätty ja Kuisma (Töyry ym. 2008, 26) jakavat lehden konseptin käsitteen kolmeen eri tasoon. Tasoja tarkastelemalla lehden linjaan voisi saada selkeyttä. Kun konsepti vastaa lehden

linjaa ja lehteä tehdään konseptia noudattaen, arvot ja ideologia välittyvät lehdestä automaattisesti halutunlaisina ja selkeästi.

Konseptin ensimmäinen taso on lehden perusta. Sillä määritellään juuri lehden ideologiset tavoitteet ja arvot, mutta samalla myös taloudelliset tavoitteet, lukijoiden tarpeet sekä se, millaista journalistista kulttuuria lehti edustaa. (Töyry ym. 2008, 27).

Toinen taso on lehden ”arkkitehtuuri”. Sillä päätetään tavat, joilla lukijaa puhutellaan, mistä näkökulmista aiheita katsotaan ja mitä aiheita ylipäänsä käsitellään. Lehdellä on hyvä olla myös käytössään tietynlaiset juttutyypit ja mielellään sivukartta, joka kertoo, minkä tyyppiset jutut kuuluvat mihinkin kohtaan lehteä. Arkkitehtuurilla määritellään lehden visuaaliset ratkaisut sekä työnjako ja työprosessin eri vaiheet. (Töyry ym. 2008, 27).

Tunne Hevonen -lehti voisi saada tarvitsemaansa yhtenäisyyttä erityisesti visuaalisuuden ja juttutyyppeiden suunnittelusta. Lukija kokee lehden yhtenäisempänä, kun tietyt asiat, kuten logot ja palstatunnukset sekä värimaailma ovat yhteneviä läpi koko lehden ja jatkuvat vielä seuraavissakin numeroissa. Aikakauslehden sivuja ei pidä suunnitella yksi kerrallaan, sillä lukijalle lehti koostuu näkymistä. Lehti on myös dramaturginen kokonaisuus, jonka jännitteen pitäisi kantaa kokonaisuuden läpi. (Rantanen 2007, 20).

Konseptin kolmas taso kuvastaa päivittäistä työtä. Siihen kuuluu työprosessi, jolla tuotetaan tavoitteiden mukainen kokonaisuus. Tasoon kuuluvat myös yksittäisissä jutuissa tehdyt valinnat ja yksityiskohdat. (Töyry ym. 2008, 27).

Selkeän linjan löytämiseksi Tunne Hevonen -lehden nykyinen konsepti kannattaa analysoida tarkkaan. Analysoinnin tarkoitus on selvittää sitä, miksi ja kenelle lehteä tehdään. Se kertoo myös, mikä tekee lehdestä lukijalle kiinnostavan ja miksi sitä luetaan (Töyry ym. 2008, 33). Tunne Hevonen -lehden tapauksessa konseptin tarkastaminen auttaisi tarttumaan ongelmakohtiin sekä ehkä myös selvittämään, kuinka lehdelle saataisiin uusia lukijoita.

Konseptia olisi hyvä ainakin tarkentaa, mutta jos siihen tehdään suoranaisia muutoksia, ne täytyy muistaa perustella lehden arvoilla ja tavoitteilla sekä lukijoiden tarpeilla (Töyry ym. 2008, 33).

Yhdenlaisen menestysreseptin toimivalle lehtikonseptille tarjoilee Kauppalehden ulkoasupäällikkö Markus Frey (Vainionkulma-Immonen 2011). Ohjeiden lomassa pohdin, kuinka reseptin aineksia voisi hyödyntää ja ottaa huomioon Tunne Hevonen -lehdessä.

1. **Aivan ensimmäisenä täytyy ottaa huomioon konteksti, eli millaiseen maailmaan ja millaisille ihmisille lehti on tarkoitettu.** Voisiko lehteen lainata ympäröivästä maailmasta jotain, ihan mitä tahansa? Voisiko Tunne Hevonen -lehteä tuoda esimerkiksi enemmän verkkoon? Lukijat voisivat äänestää lehden nettisivuilla parasta juttua ja ehdottaa juttuaiheita sekä antaa palautetta, joista parhaat päätyisivät lehteen. Jos lukijan toivomasta aiheesta tehdään juttu, sen voisi mainita lehdessä jutun yhteydessä, jolloin ehkä useampikin lukija rohkaisuisi esittämään toiveitaan. Tätä kautta lehden lukijoille välittyvä yhteisöllisyyden tunne voisi voimistua. Ehkä lehden nettisivuille voisi perustaa foorumin, joka mahdollistaisi lukijoiden vapaamman keskustelun. Sieltäkin voisi irrota uusia näkökulmia ja juttujen aiheita.
2. **Identiteetti, eli lehden pitää edustaa itseään oikeanlaisilla tavoilla kaikissa mahdollisissa tilanteissa.** Lehden arvojen pitäisi välittyä kaikesta siitä, mitä lehdessä on tai missä lehti on mukana. Nyt arvot jäivät tutkimukseen osallistuneille vielä epäselviksi.
3. **Ulkoinen konsepti eli lehden rakenne, koko ja materiaalit.** Saisiko Tunne Hevonen -lehden ulkonäöstä vielä yhtenäisemmän esimerkiksi fonttien avulla? Voisiko lehti noudattaa tiettyjä sivukarttoja, joiden mukaan samankaltaiset ja -pituiset jutut toistuisivat joka numerossa samalla paikalla ja samaan tyyliin taitettuna?
4. **Laatu, joka tarkoittaa lehden sisällön lisäksi myös sen materiaalia.** Tunne Hevonen on painettu kiiltävälle, kädessä miellyttävältä tuntuvalle paperille. Yksi tutkimuksen haastateltavista mainitsikin, että lehti tuntuu materiaalsena puolesta laadukkaalta.

5. **Tunne, jota välittävät erityisesti kuvat.** Jokaisen jutun yhteydessä kannattaa miettiä, millaista tunnetilaa itse teksti välittää ja onko se sopusoinnussa juttuun valitun kuvan kanssa. Tunteisiin vetoava kansikuva on nopein keino saada lukija tarttumaan lehteen. (Rantanen 2007, 94).
6. **Keskittykö lehti ongelmien esittelyyn vai niiden ratkaisemiseen?** Haluuko Tunne Hevonen nostaa esiin epäkohtia hevosten käsittelyssä ja esimerkiksi mahdollisessa Suomen eläinsuojelulain puutteellisuudessa? Vai halutaanko lehdessä antaa ääni vaikkapa henkilölle, jonka hevosen aiemmin arvaamaton käytös muuttui, kun suitset vaihdettiin kuolaimettomiin? Ongelmien esittely ei välttämättä sulje pois ongelmien ratkaisua, mutta jokaisen jutun kohdalla voi miettiä, kummalla tavalla haluttu asia saadaan parhaiten esitettyä tai millainen jutusta tulisi ongelmanäkökulmaa vaihtamalla.
7. **Näytä äläkä selitä.** Kuvat kertovat sen, mihin teksti ei pysty. Joskus tekstimuotoisen asian voi esittää lukijalle myös havainnollisemmin esimerkiksi grafiikkaa, luetteloita tai taulukoita käyttäen.
8. **Varasta naapurilta.** Ideoita ja aiheita voi haalia muista lehdistä ja tehdä jutuista muita lehtiä mielenkiintoisempia uusia näkökulmia esittämällä ja päästämällä vastakkaista mieltä olevat haastateltavat ääneen. Muista lehdistä kannattaa kopioida erityisesti myös sopivan tuntuisia juttutyyppejä ja palstoja.
9. **Kiteytä.** Jutut kannattaa kirjoittaa uudelleen useampaan otteeseen, jolloin niistä häviää pois toisto ja turhat itsestäänselvydet. Ytimekkäästi esitetyt asiat on rön-syilyä helpompi sisäistää.

Lehdentekijän kannattaa myös ajoittain kysyä itseltään, miksi lehti on olemassa. Kun muistaa, onko lehden pääasiassa tarkoitus antaa tietoa, toimia tulkkina, viihdyttää, puhua edustamansa asian puolesta tai kenties toimia lukijan palvelijana, linjassa on helpompi pysyä (Johnson & Prijatel 2007, 137).

Lehteä, jonka pääasiallinen tehtävä on antaa tietoa, lukevat lähinnä kyseisen alan ammattilaiset tai muuten asiaan vihkiytyneet. He lukevat lehteä siksi, että se tarjoaa aina alan tuoreinta tutkimustietoa ja uutisia, joita ei muualta löydä. Tulkkina toimiva lehti ei välttämättä kerro ennenkuulumattomia uutisia, vaan sen on tarkoitus selittää ympäröi-

vää maailmaa eri näkökulmista. Asiaansa puolustava lehti menee tässä askeleen pidemmälle kertomalla, miten asioiden pitäisi olla.

Lukijoitaan viihdyttämään pyrkivä lehti koettaa saada lukijansa nauramaan ja rentoutumaan. Sen ei tarvitse olla kiinni päivän polttavissa poliittisissa uutisissa eikä siltä sitä odotetakaan. Palveleva lehti puolestaan antaa konkreettisia vinkkejä lukijansa ongelmiin.

Vaikka lehti harvoin noudattaakaan vain yhtä tehtävää, kannattaa roolit asettaa tärkeysjärjestykseen (Johnson & Prijatel 2007, 137). Tunne Hevosen kohdalla voisi esimerkiksi olla, että tärkeimmäksi rooliksi nousee oman asian puolesta puhuminen ainakin sen perusteella, että lehden verkkosivuilla korostetaan lehden olevan hevosen puolella.

Tutkimustulosteni perusteella myös palvelijan rooli kannattaa nostaa tärkeysjärjestyksessä korkealle, sillä kohderyhmä tuntuu kaipaavan enemmän käytännön vinkkejä, kuin mitä suomalaiset tällä hetkellä tarjoavat. Oman asian edistäjän ja palvelijan rooleja voisi varmasti myös yhdistää toisiinsa antamalla esimerkiksi konkreettisia vinkkejä hevosen luonnollisesta käsittelystä tai siitä, kuinka tallin ja ulkoilutilat saisi mahdollisimman mukaviksi hevoselle.

Tunne Hevonen -lehden on varmasti tarkoitus antaa lukijoilleen myös uutta tietoa ja viihdyttääkin, mutta nämä ominaisuudet tulevat ehkä vasta seuraavina listalla.

5.1.2 Uusia juttutyyppejä ja palstoja

Haastatteluihini osallistuneet kaipasivat lehteen joitain näkyviä muutoksia, jotka saataisiin aikaan muutamilla uusilla juttutyypeillä tai palstoilla. Erityisen selväksi kävi, että lehteen olisi kaivattu pidempien juttujen lisäksi lyhyempiä. Aikakauslehden dramaturgia syntyy siitä, kuinka lehti puhuttelee lukijaansa (Töyry ym. 2008, 44). Jännitteistä syntyvä dramaturgia puolestaan saadaan esimerkiksi vaihtelemalla juttukokoja.

Moni aikakauslehti aloittaa lukijan lämmittelyn lyhyistä palasista koostuvilla palstoilla, joissa on esimerkiksi lukijapalautteita ja pieniä uutisia. Myös haastatteluissani tuli esille, että näitä elementtejä olisi kaivattu käsiteltyyn Tunne Hevonen -lehden. Lukijapalaut-

teista tai -mielipiteistä koostuva palsta voi tuoda lehden lukijoille yhteisöllisyyden tunnetta. Itse uskon myös, että lukijapalsta toimisi hyvin hevosihmisille suunnatussa lehdessä, sillä hevosalalla mielipiteet eri asioista jakautuvat välillä hyvinkin tiukasti.

Myös kevyistä ja lyhyistä uutispätkistä sekä kuvituksesta koostuva palsta lehden alkupuolella voisi toimia hyvin. Palstalla voisi esitellä esimerkiksi hevosalan uusia suuntauksia, ehkä viihteellisemmästäkin näkökulmasta.

Pidemmät ja laajemmin käsitellyt jutut kannattaa sijoittaa lehden keskivaiheille. Tutkimukseeni osallistuneiden esiin tuoma jonkinlainen kolumni tai pakina voisi sopia lehden keskivaiheille myös hyvin. Mielestäni kolumni sopisi lehden linjaan, onhan sen tarkoitus ehkä olla muita hevoslehtiä hieman asenteellisempi. Kolumni on yksi keskeisistä kirjoittamisen vaikuttamisen keinoista, jossa kirjoittaja esiintyy omalla nimellään ja äänellään (Tammi & TTY 2008). Keskivaiheilla oleva kolumni antaisi lukijalle myös hengähdystauon pidemmistä jutuista.

Kolumnin on tarkoitus olla kannanotto tai näkökulma johonkin, yleensä ajankohtaiseen aiheeseen. Kolumniin kannattaa keksiä ytimekäs ja sisältöä vastaava otsikko sekä lukijan kiinnostuksen herättävä ingressi ja tarvittaessa väliotsikot. Omat mielipiteet esitetään rohkeasti oman nimen ja kuvan kera. (Suomen virtuaaliyliopisto 2005).

Useimmista muista journalistisista teksteistä poiketen kolumnissa on tarkoitus tuoda ilmi nimenomaan kirjoittajan mielipide, mielellään mahdollisimman kiinnostavasti ja nasevasti. Kolumnistin olisi hyvä kirjoittaa niin, että lukija saadaan tekstillä koukkuun. Tekstin ei siis pidä olla kovin neutraalia, asiansanastoa vilisevää tekstiä. Mikään ei estä esimerkiksi jotakuta asiasta kiinnostunutta toimittajaa pitämästä kolumnia hevoslehdessä.

Hevosaiheisia, kolumnimaisia blogitekstejä on muun muassa Heidi Kallioniemen Plaza Otavamediassa pitämässä Satulahuone-blogissa. (Kallioniemi 2012).

Vanhempia Tunne Hevonen -lehtiä selatessa itse asiassa selviää, että lehdessä on aiemmin pidetty Heppani mun -nimistä kolumnia. Kirjoittajana oli lehden toimitussihteeri

Kati Munkki ja mitä ilmeisimmin kolumni lopetettiin Munkin jättäessä työnsä lehdessä. Vastaavanlaista kolumnia kannattaa lehteen harkita.

Tutkimukseeni osallistuneet tuntuivat kaipaavan hevoslehdiltä myös rutkasti konkreettisia neuvoja ja vinkkejä. Konkretia kannattaa varmasti sisällyttää kaikkiin lehden juttuihin, mutta konkreettisille ohjeille on mahdollista tehdä vaikkapa oma palstakin, jolla julkaistaan joka numerossa uusi neuvokki.

Neuvokin ensisijainen tarkoitus on neuvoa ja opastaa lukijaa jonkin ongelman ratkaisemiseksi. Neuvokissa on usein suoria ohjeita, esimerkiksi numeroituna. Kuvituksella tuetaan neuvokin tavoitetta kuvastamalla ongelmaa tai havainnollistamalla ratkaisua. (Aikakauslehtimedia 2008, 5).

Neuvokin voi tehdä lähes mistä tahansa. Haastatteluissani ilmi käyneen perusteella hevoslehtiin kaivattiin eniten konkreettisia neuvoja muun muassa ratsastukseen sekä hevosen käsittelyyn, koulutukseen sekä esimerkiksi hierontaan ja venyttelyyn liittyen. Neuvokki pohjautuu yleensä asiantuntijan haastatteluun. (Aikakauslehtimedia 2008, 5).

Jotta lehden draaman kaari säilyy, lehden loppuosaan voi olla viisasta sijoittaa jälleen kevyempää ja pienemmistä palasista koostuvaa materiaalia. Tällä hetkellä lehden viimeisille sivuille on sijoitettu sarjakuva, joka oli haastateltavien mielestä mukava loppukevennys. He kuitenkin kaipasivat sen lisäksi vielä jotain muutakin.

Lehden loppuun voisi sopia haastateltavienkin ehdottama ilmoituspalsta, jossa yritykset ja yksityishenkilöt voivat ilmoittaa myytävistä hevosista, talleista, varusteista tai muista tuotteista sekä palveluista. Toimitus voi ottaa ilmoituksista maksun, mikä lisää lehden resursseja. Lisäksi aikaa jää enemmän muihin juttuihin keskittymiseen.

5.1.3 Mainosten erottaminen toimituksellisesta sisällöstä

Tutkimushaastatteluissani kävi ilmi, ettei mainoksia ollut aina helppo erottaa lehden toimituksellisesta sisällöstä. Tämä seikka kannattaa muuttaa, sillä myös Julkisen sanan neuvosto edellyttää sitä. Journalistin ohjeiden mukaan ilmoitusten ja toimituksellisen aineiston välisen rajan on oltava selkeä. (Julkisen sanan neuvosto 2010).

Mainokset kannattaa erottaa esimerkiksi täysin omalle sivulleen. Jos ne sijoitetaan muun aineiston kanssa samalle sivulle, sisällöt kannattaa erottaa toisistaan selkeästi erottuvilla viivoilla tai tekstilaatikoilla. Mainokset erottuvat myös, jos esimerkiksi niiden taustan väri, fontit ja muu ulkoasu eroavat toimituksellisesta sisällöstä merkittävästi.

5.1.4 Hyvä lehtijuttu

Tutkimukseeni osallistuneet antoivat jonkin verran palautetta huolimattomasti tehdyistä, pinnallisista tai epäselvistä jutuista. Siksi katsonkin tässä vaiheessa olevan hyödyllistä käydä läpi hyvän ja toimivan lehtijutun tuntomerkkejä.

Lehtijutussa lukijan mielenkiinto pitäisi herättää hyvällä sisällöllä ja säilyttää koko jutun läpi hyvällä tekstillä ja rakenteella. Hyvä teksti on yksinkertaista suomen kieltä, suoraa ja mutkatonta. Hyvä teksti sisältää napakoita päälauseita ja paljon verbejä. (Kotilainen 2003, 39). Rentolankin mukaan verbit ovat parasta, mitä kirjoittajalla on, sillä ne tuovat tekstiin tekemisen makua ja elämää. Ne tekevät jutusta myös todellisemman tuntuisen, sillä ihmiset uskovat tekoihin enemmän kuin sanoihin. (Rentola 2002, 188).

Haastattelu on parhaimmillaan nautinnollisesti kirjoitettu, asian ytimeen porautuva, haastattelun sisimpiä tunteja tulkitseva ja lukijaa koskettava juttu. Jokaisen jutun pitää kertoa tarina, sillä se on ainoa keino tavoittaa lukijat. (Kotilainen 2003, 21).

Olennaista on myös, että kirjoittaja itse on kiinnostunut siitä, mitä kirjoittaa. Jos aiheesta ei välitä, kiinnostavasti ei voi kirjoittaa (Rentola 2002, 36). Tekijän kiinnostus tarttuu myös lukijaan, sillä asiasta kiinnostunut kirjoittaja on nostanut esiin ne asiat ja kysymykset, jotka häntä itseään ja todennäköisesti myös lukijaa kiinnostavat.

Lukija ei siedä lörpöttelyä, joten tekstiä kannattaa tiivistää niin paljon kuin mahdollista, jotta vain olennainen jää jäljelle. Jutun voi vaikka kirjoittaa uusiksi parin päivän päästä, jolloin se lyhenee. (Kotilainen 2003, 56).

Pelkän olennaisen löytäminen on helpompaa silloin, kun on jo etukäteen päättänyt, mikä on olennaista (Rentola 2002, 52). Kaikkea haastattelumateriaalia ei voi kirjoittaa juttuun auki.

Kirjoittajalle erityisen tärkeää on lukijan osaan eläytyminen. Kirjoittaja ei voi kehittyä, jos ei eläydy lukijan asemaan. Jutun pitää olla todella kiinnostava, sisällökäs ja helppolukuinen, jotta se ylittäisi kaikki muut ärsykkeet lukijan ympärillä. (Kotilainen 2003, 17).

Lukijalle pitää toki tarjota myös sitä, mitä tämä osaakin odottaa, mutta pyrkiä silti ylittämään odotukset mahdollisimman usein. Juttujen ja koko lehden sisällön kiinnostavuus ja sen esittäminen kiinnostavasti on tärkeää, sillä mitä paremmin lukija omaksuu sisällön, sitä pysyvämmän jäljen lehti häneen jättää ja sitä todennäköisemmin hän sitoutuu lehteen. (Rantanen 2007, 68).

Hyvän jutun erottaa huonosta helpoimmin näkyvillä osilla, kuten otsikolla, ingressillä ja kuvateksteillä. Juttu on sitä tehokkaampi, mitä itsenäisempi ja toimivampi jokainen elementti on. (Kotilainen 2003, 38).

Jutun hyvä otsikko kertoo olennaisimman ja houkuttelee lukijaa lukemaan. Sille täytyy löytyä jutusta vastine. Onnistunut otsikointi pysäyttää ja puhuttelee lukijaa.

Ingressi puolestaan on koukku, johon lukija tarttuu. Hyvä ingressi on lyhyt, muutaman virkkeen mittainen ja siinä kerrotaan jutun kärki. Se on myös kiinnostava ja lukemaan houkutteleva sekä aktivoi lukijan omaa ajattelua. (Kotilainen 2003, 87).

Itse leipätekstin on sisällettävä jotain sellaista, mitä lukija ei ennestään tiennyt. Jutun aloitukseen kannattaa panostaa, sillä ensimmäiset sanat luovat siteen lukijan ja kirjoittajan välille. Aloituksen pitäisi vihjailla niin tekstin aiheesta, tyylilajista kuin tunnelmastaakin. Aloitus voi myös sisältää hienovaraisen vihjeen siitä, mitä lopussa tapahtuu. (Rentola 2002, 69).

Hyvässä jutussa alussa luotu jännite säilyy läpi koko tarinan. Se saadaan aikaan, kun lukijalle vuoroin annetaan ja vuoroin otetaan. Näin lukijan saa odottamaan, pelkäämään ja toivomaan seuraavia tapahtumia (Rentola 2002,79).

Jutussa toimiva kuvitus puolestaan kertoo sen, mihin teksti ei pysty. Kuvatekstien pitäisi selostaa se, mihin puolestaan kuva ei pysty. Hyvä kuva on jutun vaikuttavin osa yhdessä otsikon kanssa. Kuva ja teksti eivät voi korvata toisiaan, vaan niiden on täydennettävä toisiaan. (Kotilainen 2003, 41).

Laadukkaasta tekstistä ja laadukkaista kuvista syntyy laadukas juttu. Laadukkaista jutuisista syntyy puolestaan laadukas lehti. Viimeisten noin kymmenen vuoden aikana laadusta on tullut aikakauslehtimarkkinoiden keskeinen kilpailutekijä. Laatu merkitsee eri lehdille eri asioita, mutta kaikilla lehdillä pitäisi kuitenkin olla laadun mahdollistava työtapa. (Töyry ym. 2008, 14).

5.2 Säilytettävää

Tutkimukseeni osallistuneilta Tunne Hevonen -lehti sai ylivoimaisesti eniten kehuja ulkonäöstä, erityisesti monista kuvista ja kannesta (liite 2). Haastateltavista osan mielestä lehti oli paikoin vielä keskeneräisen näköinen ja parannettavaa visuaalisuudessa vielä on, mutta haastateltavat eivät kokeneet ongelmia häiritseviksi.

Erityisesti kannen kanssa kannattaa siis jatkaa käsitellyn numeron osoittamalla linjalla eli suurella ja tunteisiin vetoavalla kuvalla, selkeällä lehden logolla ja mahdollisimman vetoavilla kansiotškoilla. Kun kansi on kunnossa, lukijan koukuttamisessa ollaan varmasti jo hyvällä mallilla, sillä kansi on lehden tärkein sivu ja tunteisiin vetoava kansi on nopea tapa vaikuttaa katsojaan. (Rantanen 2007, 94).

Kansikuvan lisäksi kanteen nostetuilla otsikoilla on suuri vaikutus katsojaan ja mahdollisen lukijan ostopäätökseen. Kansitekstit ovat mahdolliselle irtonumeron ostajalle ostoärsykeitä ja tilaajat ne puolestaan vakuuttavat siitä, että lehteä todella kannatta tilata (Töyry ym. 2008, 109).

Tutkimustulosteni mukaan myös käsitellyn lehden aihevalinnoista pidettiin, niiden toteutuksessa vain oli joitain ongelmakohtia. Tunne Hevonen -lehden kannattaa jatkaa aiheiden ideoimista samaan tapaan, mutta toteuttaa jutut niin, että ne palvelevat lukijaa mahdollisimman hyvin.

6 Pohdintaa

Lehden sanoma, sisältö ja ulkonäkö eivät luonnollisesti ole ainoat sen lukijamäärään vaikuttavat asiat. Lukijoiden saavuttamisessa olennainen rooli on myös lehden markkinoinnilla. Vaikka lehti olisi kuinka laadukas tahansa, sen lukijamäärä ei voi kasvaa ilman tehokasta ja onnistunutta markkinointia. Markkinointi taas vaatii merkittävästi resursseja.

Tutkimustuloksiani ei siis voi pitää yksiselitteisinä vastauksina sille, miksei nykyistä useampi kohderyhmään kuuluva lue lehteä. Noin puolet haastateltavista itse asiassa kertoi, ettei ollut aiemmin edes tiennyt Tunne Hevonen -lehden olemassaolosta.

Lehden päätoimittaja Minna Lindström kertoo pyrkivänsä panostamaan lehden markkinointiin koko ajan enemmän (Lindström, M. 20.10.2011). Lehti on alkanut hiljattain tehdä yhteistyötä muun muassa Suomen Messujen kanssa ja toimi keväällä 2012 Helsingin Messukeskuksessa järjestettyjen Horse Fair -messujen yhteistyökumppanina.

6.1 Aineiston validiteetin arvioiminen

Tässä kohden tuntuu tärkeältä arvioida hiukan sitä, olenko valinnut oikean aineiston voidakseni vastata tutkimuskysymykseeni mahdollisimman hyvin ja osuvasti.

Nauhoitin haastattelut ja purin nauhat systemaattisesti sanasta sanaan. Litteroinnin olisi voinut tehdä vielä tarkemminkin merkitsemällä muistiin esimerkiksi kaikki keskusteluisissa olleet tauotkin, mutta päädyin vähemmän tarkkaan tapaan ja uskon sen riittävän tutkimukseni luotettavuuden takaamiseksi, sillä haastateltavien mielipiteet välittyvät myös heidän sanoistaan oikein hyvin.

Jaoin tutkimustulokseni ryhmiin sen perusteella, liittyivätkö vastauksen lehden rakenteeseen, sisältöön vai lukijoiden omiin mieltymyksiin. Käytin samankaltaista jakoa sekä tutkimustuloksia että ratkaisuehdotuksia esitellessäni. Mielestäni jako on toimiva ja järjestelmällinen, kuten sen pitää tutkimuksen luotettavuuden kannalta ollakin (Ruusuvuori ym. 2011, 27)

Valitsin tutkimukseni osallistujiksi yhteensä kahdeksan henkilöä, sillä halusin pitää ryhmät pieninä, jotta kaikki saisivat suunvuoron halutessaan ja aika riittäisi kenties hedelmällisempään keskusteluun. Mielestäni haastateltavien määrä oli sopiva ja uskon, että saamani tutkimustulokset ovat luotettavia, sillä kaikki eivät olleet kaikesta yhtä mieltä.

Olisin ollut enemmän huolissani tutkimukseni luotettavuudesta, haastateltavat olisivat olleet kaikesta yksimielisiä. Tällöin olisi voinut epäillä, etteivät kaikki kerro mielipidettään todenmukaisesti.

Lehden kohderyhmän toiveita mitattaessa kahdeksan tutkimukseen osallistujaa on toisaalta myös melko pieni määrä. Resurssini eivät kuitenkaan olisi tässä tapauksessa riittäneet kovin monen osallistujan henkilökohtaiseen haastatteluun. Jos taas olisin lähettänyt esimerkiksi kyselylomakkeita, en usko, että olisin saanut yhtä syvällisiä vastauksia kuin nyt. Molemmissa haastatteluissa osallistujat todella pohtivat kysymyksiä ja keksivät uusia ideoita keskustelun ansiosta.

Olen tyytyväinen tutkimusmetodiksi valitsemaani ryhmähaastattelumenetelmään. Uskon, että keskustelu pienissä ryhmissä oli hedelmällisempää kuin se olisi ollut, jos olisin haastatellut jokaisen osallistujan erikseen. Haastatteluissa huomasin hyvin sen, kuinka jokin ehkä sivuhuomautuksena sanottu kommentti lähtikin versomaan ja haastateltavat kehittivät näin moniin aiheisiin uusia näkökulmia ja ideoita.

Mielestäni haastateltavani olivat elämäntilanteeltaan ja esimerkiksi iältään riittävän erilaisia. Joukosta löytyi sekä hevosharrastukselle vähemmän aikaa uhraavia että lähes ammattilainen, joka viettää hevosten parissa suurimman osan ajastaan. Tämä on mielestäni oleellista tutkimuksen luotettavuuden kannalta.

Olen kohtalaisen tyytyväinen tutkimukseen osallistuneilta esittämiini kysymyksiin. Sain niillä haluamani vastauksen ja pystyin antamaan niiden pohjalta konkreettisia kehitysehdotuksia. Näin jälkempäin tuntuu kuitenkin, että kysymyksiä oli jopa liikaa ja esimerkiksi käsiteltäessä lehden kahta tiettyä juttua kysymykset menivät jopa liikaa yksityiskohtiin. En pidä tätä kuitenkaan erityisen suurena ongelmana. On parempi, että käytävissä on liikaa aineistoa kuin liian vähän.

6.2 Oma oppimiseni

Jos tekisin tutkimukseni nyt uudestaan, tekisin sen samoin. Olen itse tutkimukseeni tyytyväinen. Ryhmähaastattelujen kautta sain mielestäni tutkimuskysymykselleni ”mitlaista hevoslehteä Tunne Hevonen -lehden kohderyhmä haluaa lukea?” vastauksen. Aivan yksioikoista vastausta kysymykselle ei tosin varmasti ole olemassakaan, sillä lehden kohderyhmä koostuu yksilöistä, joilla on henkilökohtaiset mieltymyksensä ja ajattelutapansa.

Mielestäni tämä tutkimus oli minulle ammatillisesti erittäin hyödyllinen. Tutkimus vahvisti koulun kursseilta saamaani tietoa ja nyt kun olen käynyt monta kuukautta perusteellisesti läpi sitä, millainen on hyvä lehti, osaan varmasti hyödyntää tietoa myös työelämässä. Todella hyödyllistä on myös se, että sain asiaan runsaasti näkökulmaa lukijoilta, joita ilman lehteä ei oikein ole mahdollista edes tehdä. Ehkä tärkein itselleni saama oppi tästä on se, että aina täytyy asettua lukijan asemaan.

Tästä prosessista olen oppinut tehokkaasti myös ajankäyttöä, jolla on alallani suuri merkitys. Prosessin eri osioiden aikatauluttaminen tuntui välillä todella hankalalta, mutta uskon onnistuneeni siinä hyvin, sillä sain työni valmiiksi itselleni asettamaani määräaikaan mennessä.

6.3 Tutkimuksen jälkeen

Vanhempia Tunne Hevonen -lehtiä lukiessa oli mielenkiintoista huomata, että osaa lehdelle tekemistäni kehittämisehdotuksista oli jo käytetty aiemmin. Löysin esimerkiksi hyvän, konkreettisen neuvokin hevosen lastaamisesta kuljetuskoppiin. (TH 4/2010,

11–15 liite 5). Jutussa kerrotaan selkeästi, miten lastaus kannattaa tehdä ja siinä on isot, havainnollistavat kuvat tukemassa tekstiä. Vanhemmista numeroista löytyi myös kolumnisarja. Vastaavanlaisia juttuja kaivattaisiin tutkimukseni perusteella lehteen edelleen.

Jokaisen lehden numeron jokaisen jutun ei tarvitse, eikä varmasti voikaan, miellyttää jokaista lukijaa. Koen kuitenkin saaneeni tutkimuksellani lukuisia viitteitä siitä, millaisilla asioilla lehti voisi saada enemmän lukijoita. Toivon, että tutkimustuloksistani ja niiden pohjalta tekemistäni konkreettisista ehdotuksista olisi hyötyä Tunne Hevonen -lehden kehitykselle.

Tutkimukseen osallistuneet tuntuivat olevan vastauksissaan pääosin samoilla linjoilla. Suurin ero oli havaittavissa siinä, että muutama piti lukemastaan ja näkemästään paljon, kun osa ei innostunut lainkaan. Myös käsitellyn lehden kiinnostavat jutut jakoivat mielipiteitä. Kaikkein yksimielisimpiä haastatellut olivat siitä, minkä tyyppisiä juttuja he haluaisivat lukea lehdestä.

Tutkimusprosessi oli kokonaisuudessaan erittäin mielenkiintoinen. Olen tyytyväinen valitsemaani aiheeseen ja olen iloinen, että Minna Lindström halusi lähteä mukaan projektiin. Itse olen useimpien haastateltavieni kanssa samaa mieltä siinä, että Suomesta puuttuu oikeasti hyvä hevoslehti. Tunne Hevonen erottuu omasta mielestäni joukosta jo nyt edukseen ja lisää lehteä kehittämällä tämä on varmasti mahdollista vielä suuremmassa määrin.

Lähteet

Aikakaushmedia 2008. Olet mitä luet. Luettavissa:
http://www.aikakaushlehdet.fi/content/aikakaushlehti_opinnoissa/Koulujen_Aikakaushlehtipaiva_2008/oletmitaluet.pdf. Luettu: 27.2.2012.

Aikakaushmedia 2011. Aikakaushlehtifaktat 2011. Luettavissa:
http://www.aikakaushlehdet.fi/content/Liitetiedostot/pdf/aikakaushlehtifaktat2011_2012_03_04_netti.pdf. Luettu: 14.3.2012.

Aura, Vappu. Markkinointiviestinnän Toimistojen Liitto MTL: Asiakaslehdet. Luettavissa: <http://www.mtl.fi/asiakaslehdet>. Luettu: 14.3.2012.

Eafons Magazines 2009. Eafons Magazines. Luettavissa: <http://www.eafons.net/>. Luettu 29.2.2012.

Hevoset ja ratsastus 2011. Hevoset ja ratsastus -lehti. Luettavissa:
<http://www.ratsastus.net/HevosetjaRatsastus.aspx>. Luettu: 15.12.2011.

Hevoset ja ratsastus 2012. Hevoset ja Ratsastus mediakortti. Luettavissa:
<http://www.ratsastus.net/Portals/0/media/Ratsmedia.pdf>. Luettu: 15.12.2011.

Johnson & Prijatel. 2007. The magazine from cover to cover. Oxford University Press. New York. 2. painos.

Julkisen sanan neuvosto 2010. Journalistin ohjeet. Luettavissa:
http://www.jsn.fi/journalistin_ohjeet/. Luettu: 14.3.2012.

Kallioniemi, Plaza Otavamedia 2012. Satulahuone. Luettavissa:
<http://plaza.fi/stadion/ratsastus/satulahuone/>. Luettu: 27.2.2012.

Karprint oy 2011. Hevosmaailma. Luettavissa: <http://www.karprint.fi/hevosmaailma/>. Luettu: 15.12.2011.

Karprint oy 2012. Hevosmaailma mediakortti. Luettavissa:
http://www.karprint.fi/hevosmaailma/images/pdf/HM_Mediakortti.pdf. Luettu:
15.12.2011.

Kotilainen, L. 2003. Parempi lehtijuttu. Inforviestintä. Jyväskylä.

Lehtipiste 2012. Tuotevalikoima: ProHevonen. Luettavissa:
<http://www.lehtipiste.fi/fi/aikakauslehdet/Harrastukset/Hevoset+ja+ratsastus/101514/Pro+Hevonen/>. Luettu: 29.2.2012.

Lindström, M. 20.10.2011. Päätoimittaja. Tunne hevonen. Haastattelu. Liljendal.
MiniMaailma 2010. Keskustelufoorumi pienten hevosten ja ponien ystäville. Luettavissa:
<http://minimaaailma.palstani.com/f2-palautteet-ja-ehdotukset>. Luettu: 29.2.2012.

Northern Sky Miniatures 2009. Minihevosten maahantuonti, myynti ja kasvatus. Luettavissa:
<http://www.miniaturehorse.fi/Myyt%E4v%E4n%E4.php>. Luettu: 29.2.2012.
Pronto Media 2012. Pronto Media. Luettavissa:
<http://www.prantomedia.fi/suomeksi/etusivu/>. Luettu: 29.2.2012.

Puupponen, Hannu 2003. Jyväskylän yliopisto: Viestinnän peruskysymykset. Luettavissa:
<http://appro.mit.jyu.fi/essikurssi/viestinta/t1/>. Luettu: 14.3.2012.

Rantanen, L. 2007. Mistä on hyvät lehdet tehty? Hill and Knowlton Finland Oy. Helsinki.

Rentola, M. 2002. Kirjoita hyvin. Ilmaise itseäsi, tavoita lukijasi. Tammi. Helsinki.
Rovaniemen ammattikorkeakoulu. Kohderyhmä – kenelle julkaisusi on tarkoitettu?
Luettavissa: <http://ka.ramk.fi/tie/opinnayte/oppimisaihio/kohderyhma.htm>. Luettu:
14.3.2012.

Ruusuvuori, Nikander & Hyvärinen (toim.). 2011. Haastattelun analyysi. Vastapaino. Tampere.

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto: Mitä laadullinen tutkimus on: lyhyt oppimäärä. Luettavissa:
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html. Luettu: 14.3.2012.

Sinisilta, O. 22.2.2012. Ride Media. Haastattelu. Helsinki.

Suomen Ratsastajainliitto 2012. Hippos mediakortti. Luettavissa:
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/34988_Mediakortti_2012.pdf. Luettu: 15.12.2011.

Suomen Ratsastajainliitto ry 2011. Suomen Hippos. Luettavissa:
<http://www.ratsastus.fi/SRL/hipposlehti>. Luettu: 15.12.2011.

Suomen Ratsastajainliitto ry 2011. Suomen Ratsastajainliitto. Luettavissa:
<http://www.ratsastus.fi/equipe>. Luettu: 15.12.2011.

Suomen Ratsastajainliitto ry 2011. Ratsastus on tärkeä suomalaisten liikuttaja. Luettavissa:
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/33331_SRL_esittelykalvot_2011.pdf. Luettu: 15.12.2011.

Suomen virtuaaliyliopisto 2005. Ohjeita kirjoittajille. Luettavissa:
http://www.virtuaaliyliopisto.fi/data/files/extranet/viestinta/ohjeita_kirjoittajille.pdf. Luettu: 27.2.2012.

Tammi & TTY Hlab 2008. Vaikuttamistaidot: kolumni. Luettavissa:
<http://www.vaikuttamistaidot.fi/opas/media/mediataidot/kirjoittamisen-taito/kolumni>. Luettu: 27.2.2012.

Tunne Hevonen 2011. Tunne hevonen. Luettavissa:
<http://www.tunnehevonen.fi/etusivu>. Luettu: 15.12.2011.

Tuomi & Sarajärvi. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi. Jyväskylä.

Töyry, Rätty & Kuisma. 2008. Editointi aikakauslehdessä. Taideteollinen korkeakoulu. Helsinki.

Vainionkulma-Immonen Outi 2011. Näin rakennat menestyvän lehtikonseptin. Luettavissa: <http://outi.posterous.com/nain-rakennat-menestyvan-lehtikonseptin-elonm>.
Luettu: 14.3.2012.

Viestintätoimisto Suodatin. Markkinoinnin suunnittelu 4: Kohderyhmät. Luettavissa: <http://viestintatoimistosuodatin.fi/blogi/markkinoinnin-suunnittelu-4-kohderyhmat/>.
Luettu: 14.3.2012.

Liitteet

Liite 1. Haastattelukysymykset

Yleiset lukumielitymykset

Luetko paljon lehtiä?

Miksi luet lehtiä?

millainen on mielestäsi hyvä lehti?

Miten luet lehtiä yleensä? (Selaillen, järjestyksessä, sisällysluettelon avulla)

Milloin luet lehtiä? Haluatko enemmän tietoa vai viihtyä?

Millainen on mielestäsi hyvä lehtijuttu?

Luetko hevoslehtiä? Mitä?

- Mikä niissä on mielestäsi parasta?
- Mikä turhaa?

Millaisia juttuja haluat lukea hevoslehdestä?

- Mistä aiheista?
- Kuinka laajoja?

Millaisille ihmisille eri hevoslehdet on mielestäsi tarkoitettu?

Oletko tutustunut Tunne hevonen -lehteen aiemmin?

Käsitelty lehti – ensivaikutelma

Millainen oli ensivaikutelmasi käsitellystä lehdestä?

Mihin huomio kiinnittyi kannessa ensimmäiseksi?

Millaisia tunteita ja ennakko-odotuksia kansikuva herätti?

Miten huomio kiinnittyi ensimmäisenä lehteä selatessa?

Lehden lukeminen

Mitä juttuja luit?

Missä järjestyksessä?

Mitä silmäilit?

Mitkä jutut jätit väliin?

Mitkä olivat parhaat jutut? Miksi?

Mikä oli turhaa? Miksi?

Käsitellyt jutut (Bruno Barata s.6–11, Ratsastaja varustetaivaassa s. 30–33 TH 5/11)

- Olisitko toivonut jonkin olevan jutussa toisin?
- Mikä oli mielestäsi jutussa hyvää?
- Piditkö jutusta? Miksi?
- Mihin huomiosi kiinnittyi ensimmäisenä?
- Houkuttivatko otsikko, pääkuva ja ingressi lukemaan? Saiko niistä selkeän kuvan siitä, mistä juttu kertoo?
- Koukuttiko teksti?
- Antoiko sisältö sinulle jotain uutta?
- Mitä mieltä olet jutun kirjoitustyylistä?
- Oliko teksti helppolukuista ja ymmärrettävää?
- Tukivatko kuvat tarinaa?
- Mitä mieltä olet taitosta? Oliko sitä helppo seurata?
- Ärsyttikö tai pistikö jutussa silmään erityisesti jokin?
- Oliko lähdeluettelo tarpeellinen?

Loppupäätelmät ja kehitettävää

Millainen mielikuva lehdestä jäi?

Onko lehti mielestäsi laadukas? Miksi?

- sisältö
- visuaalisuus

Muuttaisitko jotain? Mitä?

Mikä tekisi lehdestä paremman/kiinnostavamman?

Oliko lehti tasapainoinen?

Oliko lehden rakenne helposti seurattavissa? Pystyitkö erottamaan, milloin esimerkiksi aihepiiri vaihtuu?

Onko lehti mielestäsi yhtenäinen?

Onko taitto tarpeeksi selkeä? Kaipaanko siihen jotain?

Onko ilmoitukset mielestäsi helppo erottaa toimituksellisesta aineistosta?

Oliko lehden lukuun helppo keskittyä?

Onko lehdessä liian silmiinpistäviä/huomaamattomia elementtejä?

Tuntuuko, että lehdessä on sinua kiinnostavia aiheita?

Lukisitko lehteä tulevaisuudessa? Miksi?

Millaiselle henkilölle lehti on mielestäsi tarkoitettu?

Millainen on mielestäsi tiedostava hevosihminen?

Tuntuuko, että lehti on tehty sinun tapaisellesi henkilölle?

Tuntuuko lehden linja yhtenevä omien arvojesi kanssa?

Millä adjektiiveilla kuvailisit lehteä?

Tilaisitko lehteä? (Miksi?)

Bruno tapaa Idsitanoaman ulkokuvauksessa. Kuva: Ana Escóval

Bruno Barata

Teksti: Minna Lindström

Muistan elävästi, miten sain ensimmäisen kerran yhteyden valokuvaukseen käsitteellisellä tasolla. Se tapahtui, kun 12-vuotiaana osallistuin ensimmäiseen valokuvaustyöpajaani. Myös pimiössä työskentely oli erittäin kiehtovaa. Astuin silloin ensimmäistä kertaa oranssinsävyiseen pimeyteen, ja näin miten käsittelyn aikana latenttikuva alkaa näkyä paperilla... se oli todella maagista ja unohtumatonta!

AR.CO:ssa, (Centro of Art and Visual Communication) opiskellut Bruno Barata työskenteli alkuun valokuvaajan assistenttina mainos- ja muotialalla.

-Panostettuani valokuvaukseen, tapasin ihmisen, josta tuli suuri ystäväni ja mentorini valokuvaustaitteessa. Hän oli suuri tekniikko, joka valitettavasti poistui luotamme liian varhain, Bruno Barata kertoo.

-Rakkauteni valokuvausta kohtaan alkoi lapsuudessa, kun lomilla vaadin aina isäni kameran kaulaani. 12-vuotiaana osallistuin kesäleirillä ensimmäistä kertaa valokuvauksen työpajaan. Työpajan opettajasta tuli yksi parhaista ystäväistäni, ja hänellä on ollut suuri vaikutus sekä kasvuprosessiini ihmisenä että ammatillisiin valintoihini.

-Kiinnostukseni valokuvaukseen ei koskaan hiipunut, vaikka se jäikin sivuun teinivuosieni aikana. Lukion loputtua pohtiessani tulevaisuudensuunnitelmiani, eräs kahvikeskusteluni ystäväni kanssa osoittautui ratkaisevaksi. Ystäväni mainitsi valokuvauksurssin ja sillä hetkellä lamppu syttyi: Sitä minä haluan tehdä!

Lauma nuoria lusitano-oreja seuraa valokuvaajaa keskittyneesti.
Kuva: Bruno Barata

Yksi mestari Luis Valençan korkean koulun näyttösten pääesiintyjistä poseeraa studiokuvauksessa.
Kuva: Bruno Barata

Keskitän kaiken huomioni siihen, että onnistun vangitsemaan hevosen ja ihmisen välisen läheisen suhteen.

Bruno Barata työskenteli kaksi vuotta studiovalokuvaajana ja 11 vuotta sitten hän ryhtyi päätoimiseksi freelancer-valokuvaajaksi.

-Hevosvalokuvaus oli luonnollinen seuraus, johtuen suuresta hevosta kohtaan tuntemastani intohimosta.

Rakkaudesta syntyy intohimo

Hevonen on vaativa kuvattava. Jotta hevoskuva tuntuisi yhtä aidolta kuin hevosen näkeminen, edellyttää se, että kuvaaja tuntee hevosen hyvin ja ymmärtää sen käyttäytymistä ja tapaa liikkua.

-Minä todella rakastan hevosia ja niiden kanssa olemista. Nautin hevosten tarkkaile-

misesta ja hoitamisesta, sekä haluan olla niiden kanssa vuorovaikutuksessa ja ymmärtää niitä. Nähtyäni hevosen kiistattoman kauneuden, on luonnollista, että valokuvaajana aloin ottaa niistä muutamia kuvia.

-Valtava rakkauteni hevosia kohtaan kääntyi pian aidoksi ja intohimoiseksi missioksi. Tämä tapahtui erityisesti siitä syystä, että hevonen ei ole helppo kuvattava. Ei riitä, että olet hyvä valokuvaaja, tai että hallitset valokuvauksen tekniikan. Hevosvalokuvaajan täytyy tietää ja tuntea hevosen olemus, tehdä huomioita, ja erityisesti kunnioittaa sitä. Hevosten valokuvaamisessa kiehtoo myös se, miten nopeasti kaikki tapahtuu.

-Kohteen, valon ja ympäristön yhdistäminen niin, että muotokuva on totta, ja vielä sen esittäminen

katsojalle, on todellinen haaste. Kaikista teemoista hevoskuva-
uksessa minua kiehtoo eniten hevosen vapaus. Ollessani ni-
tyllä kameran ja hevosten kanssa, koen usein miten tietoinen
ajattelu väistyy, ja minut valtaa täydellinen sisäinen tyyneys.
Juuri tämä tyyneys sallii minun olla lähempänä hevosta kuin
missään muussa tilanteessa, paljastaa Bruno Barata.

Hevoskuvaus taiteena

Taide voi antaa katsojalle mahdollisuuden suuriin tunteisiin
ja elämyksiin.

-Pidän myös hevosen ja ihmisen kuvaamisesta yhdessä, ja
yrityn vangita heidän suhteensa luonnollisella tavalla. Kaikki
aiheet kiinnostavat minua, mutta juuri tällä hetkellä tavoit-
teenani on kuvata portugalilaisen hevosurheilun koko kirjo
studio-olosuhteissa, mikä on tavallaan paradoksi rajoitustensa
takia. Mukaanlukien se tosiasia, että se on vastoin vapauskäsi-
tystäni. Mutta aion toteuttaa sen silti!

-Projektini tavoitteena on julkaista kirja tai albumi siihen
osallistuvien kirjoitusten kera. Voin sanoa jo nyt, että on
hyvin mielenkiintoista hallita siinä tilanteessa vallitsevat

olosuhteet: valo, valokuvaus, hevoset ja ratsastajat studio-
olosuhteissa - se on todellista ryhmätyötä. Toivon teokseni
esittelevän portugalilaista hevostaitoa kaikilta sen osa-alueilta
sille kuuluvalla arvokkuudella.

-Oman käsitykseni mukaan taide on aina hejastus taiteilijas-
ta, tai jopa pala taiteilijaa. Intohimo ja tunteet tulevat sisältäni,
tekniikka ja kärsivällisyys auttavat herättämään kuvan eloon.

Hmm... Miten päädyin tekemään tällaista taidetta... tun-
nen olevani vasta alussa, ja vie ehkä muutaman vuoden aikaa
ennen kuin voin vastata kysymykseesi, naurahda Bruno ja
jatkaa; Toistaiseksi voin sanoa vain sen, että alku oli ehkä jon-
kinlainen reaktio sekä minulle luontaista toimintaa, kuten jo
aiemmin kerroin.

Portugalin hevosurheilu ja hevostaide -projektin
viimeisimpiä otoksia. Kuva: Bruno Barata

Hevoset veivät sydämen

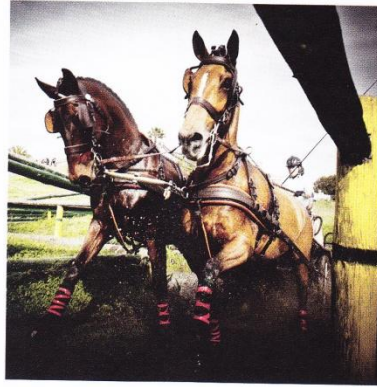
-En koskaan unohda sitä kuvaa, joka vaikutti minuun ollessani 16-vuotias. Olin retkeilemässä Portugalin Länsi-rannikolla ystäväni kanssa, ja katsellessamme auringonlaskua, kaksi hevosta ratsastajineen ilmestyi rannalle. Ajattelin: Jonain päivän haluan kokea tuon!

-Aikaa kului, mutta kuva jäi mieleeni. Vuosia myöhemmin mahdollisuus ratsasti kohti minua. Ystäväni huolehti neljästä hevosesta lähellä Sintraa ja minulla oli mahdollisuus päästä ratsastamaan läpi mäntymetsien sillä alueella. Muutama vuosi myöhemmin sain toisen mahdollisuuden – eräs

ystäväni hoiti kahta lusitanoa eräällä maatilalla. Tällä kertaa jotain ihmeellistä tapahtui, vietin kaikki aamut hevosten parissa ja pikkuhiljaa opin ratsastamaan niillä, hoitamaan niitä sekä lähennyin yhä enemmän niiden kanssa. Siellä syttyi intohimoni Lusitano-hevoseen ja myöhemmin aloin ottaa kouluratsastus-

Hetken kauneus ikuistettuna: esteratsastusta neck ropella.

Kuva: Bruno Barata

Kuvaamassa valjakkokilpailujen haasteellisessa maastossa. Kuva: Bruno Barata

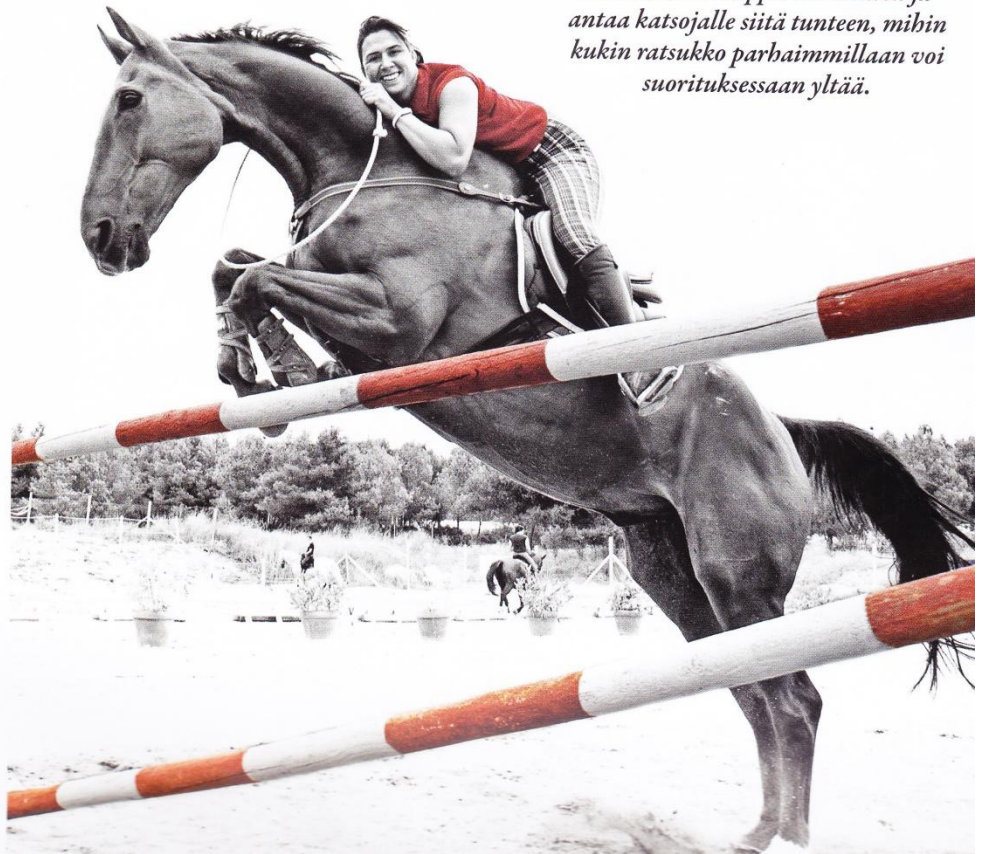
tunteja, Bruno Barata muistelee.

-Olen aina pitänyt vaihtoehtoisista. Haluan tehdä valintoja, eikä ratsastus tee tähän poikkeusta. Kouluratsastuksen kurinalaisuus viehätti minua, mutta ratsastustunnit eivät. Ristiriitaista. Lähdin tunneilta useimmiten turhautuneena, kunnes viimein aloin ratsastaa nykyisen opettajani ja ystäväni kanssa, joka lähestyy ratsastusta enemmän hevostaidon näkökulmasta. Hän yrittää kärsivällisesti opettaa minua.

-Minusta vaikuttaa siltä, että tärkeintä on ratsastaa hyvin systeemisesti riippumatta. Ratsasta hyvin ja kunnonhoitoa hevosta, koska kun Poseidor antoi hevosen ihmiskunnalle, hän unohti valmistella sen kantamaan 7

kiloa selässään. Onneksi meille ihmisille annettiin riittävästi älyä, jotta vahingoittaisimme hevosta mahdollisimman vähän. On ratsastajan vastuulla tietoisesti huolehtia hevosesta, muistuttaa Bruno Barata.

Kuvatessani kilpailutilanteessa, yritän aina nähdä huippusuorituksen ja antaa katsojalle siitä tunteen, mihin kukin ratsukko parhaimmillaan voi suorituksessaan yltyä.

*Toivon välittäväni kuvieni kautta
jotakin hevosen sielusta, sen jaloudesta,
kauneudesta ja anteliaisuudesta. Haluan
olla osallisena siihen, että jokainen voi
tutustua tähän kauniiseen eläimeen.*

Horsespotting on ainutlaatuinen kokemus

Horsespotting on hanke, jonka tarkoituksena on yhdistää kaksi maailmaa - valokuvaus ja hevoset - ja tuoda ne suuren yleisön ulottuville. Bruno Barata on kehittänyt Horsespottingin ystävänsä ja verkkolehti Dressage Portugalin johtajan, Ana Escovalin kanssa.

"Haluumme tarjota tarjota osallistujille mahdollisuuksia ikuistaa ainutlaatuisia kuvia eri aiheista (vapaus, perinteinen ratsastus, kilpailut, talliympäristö ym.) mielenkiintoisissa ympäristöissä puhdasverisen Lusitano-hevosien toimiessa kuvauksen kohteena." Barata kertoo.

Toimintaa järjestetään 10-15 hengen ryhmille tilauksesta. Myös Tunne Hevonen -lehden lukijat voivat olla Bruno Barataan yhteydessä halutessaan kokea elämyksen, jossa Lusitano-hevonen on show:n tähti.

"Luonnollisesti rakastan syvästi tätä hanketta, koska rakastan valokuvausta ja hevosia niin paljon, mutta myös siksi, että se lisää upean Lusitano-hevosien ja hevosvalokuvauksen suosiota, sekä tietenkin antaa ihmisille erityisen kauneuden ja ilon hetkiä."

Bruno Barata

puhelin: +351 96 320 36 74

websivut: www.brunobarata.com

sähköposti: fotografia@brunobarata.com

fanisivut facebookissa : <https://www.facebook.com/pages/Equine-Photography-by-Bruno-Barata/171216696241884>

Huolellinen harjan letitys ennen esiintymistä!
Kuva: Bruno Barata

Ratsastaja varustetaivaassa

Teksti: Jaana Pohjola
Kuva: Minna Lindström

Varusteet ovat tulleet hevosurheilussa entistä tärkeämpään rooliin viimeisten vuosien aikana. Kaikki on halvempaa kuin ennen, ja tavallisen harrastajan varustekaapista voi löytyä yllättävän paljon tavaraa, jota sinne ei vielä kymmenen vuotta sitten olisi voinut kuvitellaakaan. Varusteilla on merkitystä; moni tuskailee vuosikausia kun sopivaa satulaa ei vain löydy millään. Toiset taas panostavat erilaisiin apuvälineisiin, vaikka perusvarustuskin ontuu.

Kilpailumuodoissa hevosen hyvinvointia pidetään ykkösasiana, eikä kovia varusteita kuten kankikuolaimia tai kannuksia tarvita niiden sisältämän satuttamispotentiaalintakia, vaan enemmän vanhan perinteen takia. On huomattu, että hevosia on mahdollista ratsastaa, käsitellä ja kouluttaa tuottamatta niille kipua. Silti perinteisiä varusteita ei ole haluttu korvata uusilla.

Ei niinkään tärkeää ole se, mitä varusteita käytämme, vaan miten niitä käytämme? tuotamme hevoselle kipua ja epä-mukavuutta vai koulutamme minimipaineella? On hyvä tunnustaa ja tiedostaa kaikki maailman apuvärkit ja hyväksyä ne osana työkalupakkia. Voimme myös tietoisesti päättää, että jätämme käyttämättä niitä, eettisistä tai muista syistä.

Sopiiko satula?

Englannissa tehdyn tutkimuksen mukaan yli 90 prosentilla ratsuista on käytösongelmia, kuten hidastelua, vastustelua, äärimmäisiä konflikteja ja ryöstämistä. Näistä kaikkien taustalla on yhtenä suurena riskitekijänä epäsopiva satula. Satulan sopivuutta voi olla vaikea mitata, koska huonot vaikutukset saattavat näkyä pitkällä aikavälillä ja kuin varkain. Satulan sopivuus on niin hankala kysymys, että on kehitelty useita erilaisia mittareita, joilla satulan selkään aiheuttamaa painetta voitaisiin arvioida. Mittarit ovat kuitenkin osoittautuneet testeissä jokseenkin epäluotettaviksi tavoiksi arvioida satulan sopivuutta. Moni harrastaja on satulakauppiaan ammattitaidon varassa, joka ei aina ole riittävä.

Epäsopiva satula voi pahimmillaan pilata hevosen pitkäksi aikaa. Satulan aiheuttama kipu säilyy muistissa ja huono satula voi vaikuttaa negatiivisesti jopa hevosen ja ratsastajan suhteeseen. Pelkkä ratsastajan näkeminen voi aiheuttaa assosiaation kipua tuottavaan satulaan, ja pahimmissa tapauksissa pelkääntään käytösongelmia korjataan hyvin pitkään.

Metallia suussa

Kuolainten vaikutuksista on tehty jonkin verran tutkimuksia. Sinänsä metallipala suussa minkä tahansa muun eläimen kohdalla voisi tuntua vanhanaikaiselta, mutta hevosen kohdalla sitä pidetään täysin normaalina. Kankikuolaimilla voi ratsast erittäin siististi ja vastaavasti kuolaimettomilla suitsilla on mahdollista aiheuttaa hevoselle erittäin epämiellyttävä olo. Kuolaimet saattavat aiheuttaa luutumia hampaslomaan ja kolmoisherrn särkyä koko pään alueelle. Näitä negatiivisia vaikutuksia voi olla hankala todeta, ellei hevosen käytöksessä huomata merkittäviä muutoksia. Headshaking on yksi kriittinen ilmiö, joka aiheutuu kuolaimista ja joka on erittäin kivulias tila.

Kuolainten käyttö on säilynyt erittäin varhaisista ajoista asti hevosen hallintakeinona. Viime aikoina kuolainten käyttöä on alettu kyseenalaistaa. Tuleeko meillä aina olla mahdollisuus aiheuttaa hevoselle kipua? Voiko hevonen olla milloinkaan täysin rento, kun sillä on kuolaimet suussa? Usein hevonen yrittää paeta kuolainten painetta avaamalla suutaan. Tämä estetään käyttämällä turpahihnaa, joka pitää suun kiinni. Jos hevonen yrittää välttää kuolaimia kielellään, kieli sidotaan kiinni. Kuolainten käytöstä voidaan löytää useita kyseenalaisia piirteitä, jotka vaikuttavat hevosen hyvinvointiin.

Eräässä tutkimuksessa testattiin, miten kuolaimettomilla suitsilla on mahdollista peruskouluttaa hevosia. Tulokset olivat lupaavia; kuolaimettomilla koulutetut hevoset olivat koulut tilanteessa rennompia, ne viuhtoivat häntiään vähemmän ja heiluttivat päätään vähemmän kuin kuolaimelliset hevoset.

Onko kuolainten pois jättäminen sitten ratkaisu? Varmasti kokematon ratsastaja saa huomattavasti vähemmän vahinkoa aikaan ilman kuolaimia kuin kuolainten kanssa. Toisaalta on olemassa miljoonia muutakin tapaa satuttaa hevosta kuin kuolaimin? varmasti kuolainten kieltäminen aiheuttaisi suure välinekehittelyn, jotta vastaava kontrolli saavutettaisiin muilla tavoilla.

Ne muut härpäkkeet

Suitsit ja satula ovat ratsun perusvarusteet. Harvoille näkemykset kuitenkin riittävät. Kauppojen hyllyt pullistelevat erilaisia apuohjia ja väärkkejä, joiden tarkoitus on lähes poikkeuksetta joko rajoittaa hevosen pään liikettä tai ankkuroida pää haltuun asentoon. Tutkimuksissa ei ole pystytty todistamaan, onko hevosen pään asennon vaikutusta rentouteen? gramaaneilla muilla apuohjilla alas vedetty pää voi parhaimmillaankin aiheuttaa niskasärkyä ja pahimmillaan olla suuri riski hyvinvointia. Hevosen koulutuksen kannalta apuohjilla ei ole merkitystä. Mekaanisesti paikalleen sidottu pään asento ei yleensä säily, kun apuohjat otetaan pois. On tehokkaampaa kouluttaa hevosta voneen kulkemaan tietyssä muodossa ja itseään kantaen muuten menetelmillä kuin apuohjilla. Silti harmitavan usein jopa

ratsastuskouluissa käytetään apuohjia, kun niiden kuvitellaan säästävän hevosta osaamattomalla ratsastajalla.

Monesti apuohjia näkee nuorilla hevosilla. Koulutuksellisesti näkökulmasta apuohjien käyttö ei ole kovin tehokas menetelmä opettaa hevosta. Hevonen pitäisi päästä palkitsemaan vapauttamalla paine, kun hevonen tekee tietyn asian oikein. Apuohjien kanssa painetta ei välttämättä päästä ollenkaan poistamaan, jolloin välineille jää ainoastaan turruttava vaikutus.

Onko kipu välttämätöntä?

Epäsopivien varusteiden aiheuttama kipu voi aiheuttaa hevoselle ongelmakäytöksiä ja käytöksen muuttumista. Se voi vastustella suitsimista ja satulointia. Tällaiset käytökset ovat täysin tyypillisiä useissa ratsastuskouluissa, mutta valitettavan harvoin niiden taustalla olevia syitä halutaan nähdä tai selvittää. Jos hevonen ei halua kuolaimia suuhunsa tai satulaa selkäänsä, on sillä tähän usein jokin syy. Ongelmallista on se, että joissakin tapauksissa käytös säilyy opittuna, vaikka kivun tai epämukavuuden aiheuttama varuste ja alkuperäinen syy poistettaisiin. Pitkään jatkunut epäsopivien tai epämukavien varusteiden käyttö voi johtaa masennuksen kaltaiseen tilaan hevosella; se ei voi välttää kipua tuottavaa ärsykettä, jolloin se lakkaa reagoimasta.

Ei niinkään tärkeää ole se, mitä varusteita käytämme, vaan miten niitä käytämme – tuotammeko hevoselle kipua ja epämukavuutta vai koulutammeko minimipaineella? On hyvä tunnustaa ja tiedostaa kaikki maailman apuväliket ja hyväksyä ne osana työkalupakkaa. Voimme myös tietoisesti päättää, että jätämme käyttämättä niitä, eettisistä tai muista syistä.

Koulutuksella voidaan vaikuttaa

Hevosen ja ihmisen yhteistyö voi parhaimmillaan perustua molemminpuoliseen vapaaehtoisuuteen ja operantisti koulutettuun merkkikielen. Merkkikieli on mahdollista kouluttaa tuottamatta hevoselle kipua tai epämukavuutta, hyödyntämällä palkkiota eli paineen myöntämistä oikealla tavalla ja oikeaan aikaan. Toistuvasti palkittu käytös vahvistuu, eikä kivun uhkaa tarvita lainkaan.

Hevosen käsittelyn ei pitäisi koskaan perustua voimankäyttöön. Mitä enemmän eläimen kanssa käyttää tarpeetonta voimaa, sitä enemmän se käyttää voimaa käsittelijään. Ronskilla kädellä ratsastettu hevonen ei tule kevyeksi ja kannuksilla työnnetty ei herkisty pohkeelle; pian ollaan tilanteessa, jossa maksimivoimaa käytetään maksimivarusteilla kun pitäisi päin vastoin toimia minimivarusteilla ja käyttää minimipainetta.

*Varustetaivaassa on syytä pitää
pää kylmänä. Varusteet eivät
hevosta kouluta, meidän on tehtävä
koulutus itse joka tapauksessa.
Apuvälineisiin liittyy useita
kyseenalaisia tekijöitä, jotka ovat
ristiriidassa eläinkoulutuksen
perusasioiden kanssa.*

Hockenull, Greighton (2010), Equipment and training risk factors associated with ridden behaviour problems in UK leisure horses, Journal of veterinary behavior 1: 52.

Uta Ulrike von Borstel, Katrina Merckies, Ian James Heatly Duncan, Anna Kate Shoveller, Linda Jane Keeling, Suzanne Theresa Millman (2009): ?Impact of riding in a coercively obtained Rollkur posture on welfare and fear of performance horses?, Applied animal behaviour science 116: 228-236

Goodwin, D., McGreevy, P., Waran, N., McLean, A., (2009), ?How equitation science can elucidate and refine horsemanship techniques? (review), The veterinary journal 181: 5-11.

Carol Sankey, Marie-Annick Richard-Yris, Helene Leroy, Severine Henry, Martine Hausberger, (2010), Positive interactions lead to lasting positive memories in horses, Equus caballus, Animal Behaviour (in press)

Cook, School of Veterinary Medicine, Tufts University; Bit-induced pain: a cause of fear, flight, fight and facial neuralgia in the horse, Pferdeheilkunde 19 (2003) 1 (Januar/Februar).

Lähde: McGreevy, McLean, (2009), ?Punishment in horse-training and the concept of ethical equitation?, Journal of Veterinary behavior, 4:193-197.

Normando, Meers, Samuels, Faustini, Ödber (2011) Variables affecting the prevalence of behavioural problems in horses. Can riding style and other management factors be significant? Applied Animal Behaviour Science 133 (2011) 186:198.

Quick, Warren-Smith (2009) Preliminary investigations of horses? (Equus caballus) responses to different bridles during foundation training. Journal of Veterinary Behavior (2009) 4, 169-17.

[http://elainkoulutus.wordpress.com/
category/elainkoulutus/](http://elainkoulutus.wordpress.com/category/elainkoulutus/)

Myytävänä kouluhevonen jalostusori, Nigards Rasmus 3f

Kisattu vaativa A,
Täydellisellä 3-vaiheisella
oritestillä monipuolisuutensa
osoittanut ori:
Kantakirjauksessa
"luonne, eteenpäinpyrkimys
ja yhteistyöhalu" täysi 10.

Ota yhteyttä: rasmus3f@gmail.com tai 050 536 6116

Teksti: Minna Lindström

Varustetaivas kauppiaan näkökulmasta

Tunne Hevonen –lehti kysyi hevostarvikekauppiailta, miten ratsastuskulttuurimme näkyy tarvikekaupassa ja kuinka suuri osa liikevaihdosta muodostuu erikoiskuolaimista ja muista apuvälineistä.

Hamina Hevosväylästä Satu Häyry kertoo:

-Apuohjien ostaminen meiltä ei ole mitenkään merkittävää, sanoisin että kuolaimet, satulat ja suitset ovat isompi osa ja lisäksi tietysti hoitotarvikkeita, satulahuopia ja loimia menee ratsastusasuusteiden lisäksi. Näkyvätkö ihmisen ja hevosen väliset ongelmat varustekaupassa ja millä tavalla?

-Mielestäni iso ongelma apuohjien, erikoiskuolainten ja kannusten kanssa on se, että niitä ei osata käyttää. Voi olla myyjällekin aika hankala tilanne huomattaessaan että kokematon ihminen etsii ratkaisua apuvälineistä. Vaikka en itse yleensä ensimmäisenä tarjoa apuvälinettä ongelmien korjaamiseen, on valitettavan yleistä, että koulutuksen ja osaamisen puutetta korjataan varusteilla, Satu Häyry kertoo.

-Thiedelmanit, gramaanit ja sivuohjat ovat ehkä apuvälineistä vanhimmat ja tutuimmat. Pessoot ja goguet ja muut vastaavat ovat varsin haasteellisia käyttää. Kun asiakas tulee hakemaan kovempaa kuolainta, esimerkiksi olympiaa, jota hän ei osaa käyttää lisäremmin kanssa, eikä välttämättä ymmärrä kuolainten vaikutuksesta paljoa, voi kyllä arvata, että kyseessä on kouluttamaton ihminen ja osaamaton ihminen. Etsitään pikaratkaisua, sen sijaan että katsottaisiin peiliin.

Mitä tilanteelle voisi tehdä?

-Hankala kysymys, totta kai meidän kauppiaiden tietoa voitaisiin lisätä esimerkiksi kurssien ja koulutusten muodossa. Ja kyllä tätä tapahtuikin jossain määrin - kuolainvalmistajilla ja -maahantuojilla on ohjausta ja neuvontaa asiantuntijoilta. Mutta kyllä minä peräänkuuluttaisin myös opettajien ja valmentajien vastuuta tässä asiassa. Toivottavasti jokaisella ratsastajalla tällainen taustalta löytyy.

-Varusteiden sijaan pitäisi keskittyä ratsastajan itsensä kehittymiseen. Sekä tietenkin varsinkin nuoren hevosen ollessa kyseessä sen kunnolliseen kouluttamiseen. Tärkeää on myös että varusteet ovat materiaaliltaan laadukkaita ja kestäviä sekä turvallisia. Suomessakin valmistetaan erittäin korkealaatuisia nahkatuotteita, esim erilaisia apuohjia.

Voisiko erikoiskuolainten tai apuohjien kieltäminen tai luvanvaraisuus olla ratkaisu? Ja miten tämä vaikuttaisi varustekauppaan?

-En usko että sillä olisi suurta vaikutusta liikevaihdon kannalta, mutta yleisesti ottaen kiellot ja rajoitukset aiheuttavat valvomatonta ja villiä kauppa. Lisäksi tässä on omat riskinsä. Valitettavasti esim. Kiinassa valmistetut kuolaimet saattavat sisältää vaarallisia metalliyhdisteitä ja epäpuhtauksia, jotka aiheuttavat hevoselle allergiaa ja yliherkkyyttä. Peräänkuuluttaisin jonkinlaista laatuluokitusta. Laadukkaita tuotteita on, mutta toisaalta ne maksavat enemmän. Olen nähnyt myös itse

tehtyjä kauheita hitsausvirheitä -muka kuolaimia-, joten jos ihminen haluaa laittaa hevosen suuhun jotakin, niin kyllä hän siihen keinot keksii.

Mitä varusteita käytät itse?

-Käytössäni on hyvälaatuiset kuolaimet ja suitset. En juurikaan käytä lisävarusteita, tosin hevonenkin on jo 20-vuotias suomenhevonen. Joskus satunnaisesti käytän thiedemania ja sivuohjia, lähinnä juoksutuksessa. Mitä kovempaa kuolainta tai muuta apuvälinettä hankitaan sitä pahemmaksi tilanne yleensä menee, monesti ratkaisu löytyy istunnasta ja muusta oikeasta hallinnasta. Tärkeää on myös hevosen terveydenhuolto: hammas- ja selkäongelmat löytyvät yhä useammin ongelmien taustalta.

-Eihän hevosen pään sitominen lopulta ratkaise mitään, vaikka oikein käytettynä niistä voi olla apua. Niillä voi esimerkiksi opettaa hevosta liikkumaan oikein ja aloitteleva ratsastaja voi puolestaan päästä kokemaan miltä tuntuu, kun hevonen liikkuu oikein päin. Tämä kuitenkin edellyttää käyttäjältä kokemusta ja taitoa lukea hevosta, muistuttaa Satu Häyry.

Hevosväylä
Sibeliuskatu 32
49400 HAMINA
+358-5-2302282
www.hevosvayla.fi

Teksti: Eira Jääskelä

Perusvarusteet ovat suosituin artikkeli

Turun seudulla toimiva Reunos Oy on yli 100 vuotta vanha yritys, jossa hevosvarusteiden myynti aloitettiin Ilkka Westerin toimesta noin 25 vuotta sitten.

Reunokselta Tunne Hevonen -lehden kysymyksiin vastasi Riikka Wester, pitkän linjan hevosharrastaja:

-Kaikki aika, joka ei kulu Reunoksessa, menee hevosiin. Tällä hetkellä omassa tallissa on 7 hevosta. Olemme myös kasvattaneet ja myyneet hevosia jonkin verran. Itse kilpailen kansallisella tasolla kouluratsastuksessa, käyn valmennuksissa ja puuhailen varsojen kanssa.

Mikä on myydyin hevostarvike?

-Tähän vuodenaikaan myydyin artikkeli on loimet, kisakaudella puolestaan suitset, suojat ja muut kilpailamiseen liittyvät varusteet, kertoo Riikka Wester.

Mikä on myydyin hevosenhallintaväline?

-Sprengerin kuolaimia menee eniten, sekä kolmipalaa että kankikuolaimia. Meillä on käytössä Sprengerin Test Center, joten kuolaimia voi lainata kokeiltavaksi, mikä tietysti vaikuttaa kankikuolainten myyntiin.

-Kannuksista suosituimpia ovat ihan tavalliset pari senttiset ja aika usein halutaan pyöreäpäiset. Kuolaimet ja muut apuvälineet ovat myynnillisesti yksi asia muiden joukossa, myymme myös satuloita ja paljon ratsastajan varusteita.

Mitä apuvälineiden käyttö kertoo ratsastuskulttuurista?

-Asiakkaistamme suurin osa on "tosissaan" ratsastusta harrastavia tai kilparatsastajia. En osaa sanoa ratsastuskulttuurista, mutta on paljon ihmisiä, jotka valmentautuvat ja kilpailevat tai aikovat kilpailla tulevaisuudessa. Hevosten hyvinvointiin kiinnitetään myös paljon huomiota.

Mitä mieltä olet ongelmien korjaamisesta välineillä ja miten se näkyy varustekaupassa?

-Riippuu millaista ongelmaa korjataan, kaikkea ei tietysti voi korjata välineillä. Jos vääränlainen varuste aiheuttaa ongelman, esimerkiksi sopimaton satula kipeyttää hevosen, tilanne usein korjaantuu uuden satulan ostamisella tai sitä voi yrittää parantaa lampaankarvalla tai jollain muulla satulan istuvuutta korjaavalla "välineellä". Tämä näkyy jonkin verran varustekaupassa, ostetaan korjaavia padeja satulan alle.

-On myös monenlaisia ongelmia, joita ei pysty korjaamaan välineellä. Tällaisia ongelmia syntyy ehkä usein mm. siitä että hevonen ei ole sopiva siihen käyttötarkoitukseen, mihin se on hankittu. Usein näissä tapauksissa etsitään erilaisia kuolaimia tai apuohjia. Näitä tapauksia meillä on liikkeessä harvoin, mutta joskus.

Miten kuolainten ja apuohjien kieltäminen tai luvanvaraisuus vaikuttaisi ratsastuskulttuuriimme?

-Jos kuolaimet kiellettäisiin, se vaikuttaisi varmaan aika paljon. Käytännössähän koko ratsastusmaailma menisi uusiksi. Suurin osa asiakkaistamme kun tosiaan on kilparatsastajia tai muuten tavoitteellisia. Itse en tiedä miten sitten ratsastettaisiin. Kannusten kieltäminen olisi mielestäni pienempi juttu, pitäisi sitten vain mennä ilman.

Mitä varusteita käytät itse?

-Meillä kaikilla hevosilla aloitetaan perusnivelkuolaimella. En ehkä ostaisi hevosta, joka tarvitsee jonkun ihmeellisen kuolaimen, estehevonen on tietysti eri asia. Tällä hetkellä kaikilla hevosillamme taitaa olla käytössä nivelet ja jollain kolmipalat.

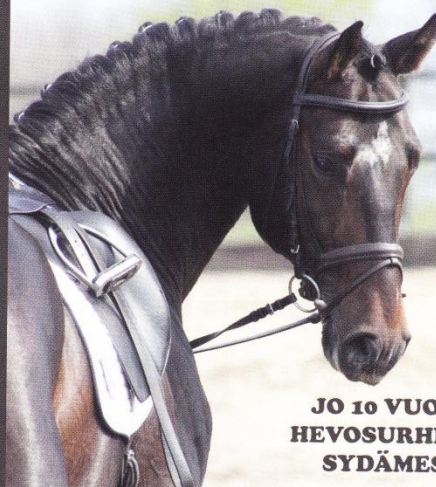
-Kisoissa käyville on tietysti myös kanget, eteenpäin taivutetut, joissa on paljon tilaa kielelle. Yleensä käytämme Sprengerin kuolaimia, koska niissä käytetty metalli on testattua. Ne eivät myöskään kulu teräviksi käytössä, eivätkä allergisoi. Eri suitsimalleista suosin sellaisia, joissa on niskapehmusteet ja pehmeä turparemmi.

Pyytävätkö asiakkaat neuvoa?

-Jotkut asiakkaat pyytävät apua varusteiden valinnassa. Joskus heillä on myös hiukan omaa tai valmentajan näkemystä asiasta, minkä perusteella pyritään löytämään sopivat varusteet. Jos omaa ideaa ei ole niin esim. kuolaimista suosittelen yleensä ihan tavallista niveltä tai kolmipalaa. Muut varusteet ovat helpompia suosittelua. Yleensä suosittelen sitä, minkä olen itse kokenut hyväksi.

Reunos Oy
Eerikinkatu 9b
20100 TURKU
www.reunos.fi

Tervetuloa hevosten maailmaan!

**JO 10 VUOTTA
HEVOSURHEILUN
SYDÄMESSÄ**

**Hevoset ja ponit
Varusteet
Jalostusoriit
Ratsastuskoulut
Rotuyhdistykset**

www.hevosnetti.com

**Kasvatamme arabi-, american quarter- ja
quarabhevosia www.scanarab.net**

**Lännenratsastusvarusteet Western Storesta jo vuodesta
1989, nyt myös: www.scanarab.net/verkkokauppa**

Ursula Turtiainen
p 040 5561159

7 askelta onnistuneeseen lastaamiseen

■ Yksi tarvitsee ehdottomasti liinat trailerin viereen, toinen turvautuu kauravatiin tai kättä pidempään. Miksi hevosen lastaaminen traileriin on niin vaikeaa, että jopa myynti-ilmoituksissa mainitaan erikseen, jos hevonen on helppo lastata?

■ Lastausharjoittelu tuottaa tulosta, kun las-

taamisen purkaa seitsemään osaan. Nämä seitsemän tehtävää ovat askeleet kohti onnistunutta ja helppoa lastamista – mutta toisaalta myös kompastuskivet.

■ Ennen lastausharjoittelun aloittamista hevoselle on opetettava selkeät merkit, joilla sitä pyydetään sekä eteen että taakse. Sen

jälkeen voi ryhtyä harjoittelemaan lastauksen askelkuvioita.

■ Jokaisen tehtävän kohdalla hevosta palautetaan kerran isosti, esimerkiksi porkkanapalalla tai lopettamalla harjoitus siltä päivältä. Kun harjoituskohta on hevoselle tuttu, sen kanssa edettävä seuraavaan vaiheeseen.

ASKEL 1 = HUOMIO

Tärkeintä lastausharjoittelussa on, että ihmisellä on hevosen huomio ja hevonen on rennossa ja rauhallisessa mielentilassa.

Tiina pyytää Nanaa huomiota kohti traileria. Kun hevonen myötää, ihminen myötää (pyyntö loppuu).

Talutusmerkki, joka pyytää hevosta liikkumaan eteenpäin, kannattaa sovittaa suuruudeltaan sellaiseksi, että se ei itsessään provosoi hevosta liikkumaan. Esimerkiksi narusta vetäminen saa yleensä päinvastaisen reaktion aikaiseksi ja hevonen joko juurruttaa jalkansa tai vetää vastaan. Mikäli hevonen juurruttaa jalkansa on yleensä helpointa peruuttaa sitä askel tai pari ja

aloittaa pyytäminen uudelleen.

Eteen-taakse-merkkikieltä ja hevosen liikuttamista jalka kerrallaan voi harjoitella etukäteen puomia apuna käyttäen. Silloin hevosta pyydetään astumaan puomin yli ja sitten peruuttamaan askel kerrallaan pois. Hevosta palkitaan välittömästi sen liikuttaessa jalkojaan haluttuun suuntaan.

Harjoittelutilanteessa on hyvä olla lähellä hevosta, jotta tuntuma on hevoselle selkeä ja myötäämisen ajoittaminen on helpompaa.

Talutusmerkin opettaminen hevoselle on käyty läpi *Tunne Hevosen* numerossa 3/2009.

ASKEL 2 = ETUJALAT SILLALLE

Nana seuraa Tiinan antamaa merkkiä ja astuu sillalle. Myötäyksen ajoitus on tärkeä, jotta heti, kun hevonen aikoo liikkua, merkki on jo poissa. Jotta hevonen voisi liikuttaa etujalkojaan lastaussillalle, se yleensä tekee painonkorjausliikkeen taaksepäin, joka saattaa näyttää aikomukselta peruuttaa. Tässä tilanteessa oleellista onkin lastaajan hevosenlukutaito.

ASKEL 3 = KAIKKI JALAT SILLALLA

Kun hevonen seisoo etujalat lastaussillalla, lastaaja palkitsee hevosta vain takajalkojen liikuttamisesta. Muuten voi käydä niin, että hevonen yhdistää merkin vain etujalkojen liikuttamiseen.

Muutamalla toistolla Nana liikuttaa myös etujalkojaan samassa tahdissa takajalkojen kanssa, ja trailerin sillalle nouseminen on sujuvaa. Tässä vaiheessa pysähtymisen opettaminen on varsin hyödyllistä, joskin hevoselle vaikeaa, koska sen pää ja kaula ovat juuri menossa traileriin sisälle ja sen näköyhteys ulkopuolelle on lähes nolla.

ASKEL 4 = ETUSET KOPISSA, TAKAJALAT SILLALLA

Tässä vaiheessa on hyvä harjoitella myötäämistä niin, että pyytää hevosta astumaan askeleen taaksepäin ja sitten takaisin traileriin, jotta jonain päivänä, jos hevonen mahdollisesti pyrkii ulos trailerista, on sen kanssa harjoiteltu etukäteen sitä, että sen mielen saa muuttumaan.

ASKEL 5 = KAIKKI JALAT KOPISSA

ASKEL 6 = HEVONEN KOSKETTAA RYNTÄILLÄ ETUPOUMIA

Ennen kuin väliseinää siirretään paikoilleen tai puomia aletaan sulkea, opetetaan hevonen koskettamaan puomia ryntäillään. Kun hevonen oppii lastaamisen tehtäväsarjana, joka lopulta päättyy siihen, että se koskettaa etupuomia ja laskee päänsä alas, saa lastaaja lisättyä aikaa, jonka hevonen viettää trailerissa. Samalla se opettaa hevosta myötämään etupuomille, jolloin se tietää, että yksi sille asetettu raja on edessä.

ASKEL 7 = HEVONEN LASKEE PÄÄN ALAS

Kun hevonen on koskettanut etupuomia, pyytää ihminen hevosta laskemaan päätä alas, sillä hevonen ei ajattele peruuttamista, kun sen pää on alhaalla.

Lastausharjoittelu fyysisesti ja psyykkisesti raskasta

- Uutta asiaa opeteltaessa harjoittelu on syytä jakaa muutaman minuutin pituisiin jaksoihin, joiden välissä on aina tauko.
- Lastausharjoittelua ei kerralla kannata tehdä pariakymmentä minuuttia pidempään: mitä siinä ajassa on saavutettu, on todennäköisesti raja sillä harjoittelukerralla.
- Tärkeää on myös huomioida sekä hevosen että lastaajan mielentila. Pelkäävää hevosta ei kannata lastata, koska harjoittelun aikainen mielentila liittyy jatkossakin lastaamiseen.
- Jos hevonen alkaa hermostua, on syytä palata harjoittelussa taaksepäin riittävän monta askelta, niin että hevonen tuntee taas olonsa turvalliseksi.

TAKAPUOMIN SULKEMINEN

Ennen takapuomin sulkemista kannattaa valmistella hevonen siihen, että lastaustilanteessa on toinenkin ihminen mukana. Kuvassa **Vilma** lastaa Almaa ja **Minna** on puominsulkijan roolissa trailerin vasemmalla puolella. Minna tervehtii Almaa ennen lastaamista.

Ennen kuin Alma lähtee liikkeelle, Minna silittää sitä kaulasta ja pitää kätensä koko ajan kevyesti hevosen kyljessä. Näin ollen ei pääse tapahtumaan turhaa yllätystä, että esimerkiksi jo trailerissa oleva hevonen pelästyy sitä, että sen taakse yhtäkkiä ilmestyykin ihminen. Hevonen ei trailerissa ollessaan näe sen sivulla olevaa ihmistä.

Kun Alma on sisällä trailerissa, Minna puhuu ääneen ennen takapuomiin koskemista.

Kun hevonen osaa liikkeelleläh- tömerkin ja se on valmisteltu trailerissa olemiseen, voi sen lopulta lastata vaikka ravissa traileriin.

- TEKSTI: KATI MUNKKI, MINNA LINDSTRÖM
- KUVAT: MINNA LINDSTRÖM, KATARIINA ALBRECHT